

bb 56. nagyszabású kórusversennyel hétfőn végetértek a miskolci zenei napok

vid fm/ke vm fm

1961. május 22.

a miskolci zenei napok befejező hangversenyét hétfőn tartották a városi zeneiskola nagytermében - a város legjobb négy kórusának részvételével. Kiemelkedő sikerrel adták elő händel: béke-ódáját.

a miskolci zenei napok rendezvényein több mint ötezren vettek részt./mti/

- . -

v é g e

23.45

La

- 40 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 23.

bb. 1. új eljárás a lakáscserék lebonyolításánál - csak akkor kell térítést fizetni, ha a csere létrejön

i zs/zs/gy/sr

1961. május 23.

az utóbbi időben jelentősen megnőtt a budapesti lakáscserék száma. a fővárosi ingatlanközvetítő vállalat a cserék gyorsabb, jobb lebonyolítására új rendszert vezetett be, amelyet már életbe is léptetett. az új eljárás szerint az ingatlanközvetítő vállalat kirendeltségeitől a cserélni kívánók díjtalanul kaphatnak címeket, s már a címek kiadásakor is figyelemmel vannak az illető igényeire.

az érdekelt ügyfél az előírt nyomtatványon a kerülete szerint illetékes fik-kirendeltségen bejelenti csereszándékát, s a nyomtatványon közli saját lakásának fontosabb adatait - többek között azt, hogy lakása főbérlet, vagy társbérlet, utcai, vagy udvari, hány szobából áll, mennyi a havi lakbér, stb.

a fik-kirendeltség ennek alapján kartont állít ki a cseréről és a bejelentéstől számított két hét múlva cserelapot küld. az előzetes adatok alapján a fik-nél nyilvántartott anyagból első alkalommal két-négy címet kap az érdekelt. ha a megadott lakások közül egyik sem megfelelő; a címek kézhezvétele után két héttel jelezni kell a fik-nek, s az újabb címeket küld. ha ezek között sincs megfelelő, ismét be kell jelenteni, s a cserélni szándékozó további címeket kap, mindaddig, amíg a csere létre nem jön.

ha a felek megegyeznek a cserében, ezt közlik a fik-vel, amely a hivatalos iratok kitöltése után felterjeszti kérelmüket a kerületi tanácshoz - vagy tanácsokhoz, ha a lakások más-más kerületben vannak - a lakáscsere hatósági jóváhagyására. a cserélők a tanácsi véghatározatot is a fik-től kapják meg, s a lakáscsere létrejötte esetén - a díjmentes közvetítés után - saját eredeti bérleményük szobaszáma szerint szobánként 50 forint térítést fizetnek a vállalatnak.

/mti/

20,30

1.30

- 1 -

bb 56. nagyszabású kórushangversennyel hétfőn végetértek a miskolci zenei napok

vid fm/ke vm fm

1961. május 22.

a miskolci zenei napok befejező hangversenyét hétfőn tartották a városi zeneiskola nagytermében - a város legjobb négy kórusának részvételével. Kiemelkedő sikerrel adták elő händel: béke-ódóját.

a miskolci zenei napok rendezvényein több mint ötezen vettek részt./mti/

- . -

v é g e

23.45

La

- 40 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 23.

bb. 1. új eljárás a lakáscserék lebonyolításánál - csak akkor kell térítést fizetni, ha a csere létrejön

i zs/zs/gy/sr

1961. május 23.

az utóbbi időben jelentősen megnőtt a budapesti lakáscserék száma. a fővárosi ingatlanközvetítő vállalat a cserék gyorsabb, jobb lebonyolítására új rendszert vezetett be, amelyet már életbe is léptetett. az új eljárás szerint az ingatlanközvetítő vállalat kirendeltségeitől a cserélni kívánók díjtalanul kaphatnak címetet, s már a címek kiadásakor is figyelemmel vannak az illető igényeire.

az érdekelt ügyfél az előírt nyomtatványon a kerülete szerint illetékes fik-kirendeltségen bejelenti csereszándékát, s a nyomtatványon közli saját lakásának fontosabb adatait - többek között azt, hogy lakása főberlet, vagy társberlet, utcai, vagy udvari, hány szobából áll, mennyi a havi lakbér, stb.

a fik-kirendeltség ennek alapján kartont állít ki a cseréről és a bejelentéstől számított két hét múlva cserelapot küld. az előzetes adatok alapján a fik-nél nyilvántartott anyagból első alkalommal két-négy címet kap az érdekelt. ha a megadott lakások közül egyik sem megfelelő; a címek kézhezvétele után két héttel jelezni kell a fik-nek, s az újabb címetet küld. ha ezek között sincs megfelelő, ismét be kell jelenteni, s a cserélni szándékozó további címetet kap, mindaddig, amíg a csere létre nem jön.

ha a felek megegyeznek a cserében, ezt közlik a fik-vel, amely a hivatalos iratok kitöltése után felterjeszti kérelmüket a kerületi tanácshoz - vagy tanácsokhoz, ha a lakások más-más kerületben vannak - a lakáscsere hatósági jóváhagyására. a cserélők a tanácsi véghatározatot is a fik-től kapják meg, s a lakáscsere létrejötte esetén - a díjmentes közvetítés után - saját eredeti bérleményük szobaszáma szerint szobánként 50 forint térítést fizetnek a vállalatnak.

/mti/

20,30

1.30

- 1 -

bb 56. nagyszabású kórushangversennyel hétfőn végetértek a miskolci zenei napok

vid fm/ke vm fm

1961. május 22.

a miskolci zenei napok befejező hangversenyét hétfőn tartották a városi zeneiskola nagytermében - a város legjobb négy kórusának részvételével. kiemelkedő sikerrel adták elő händel: béke-ódáját.

a miskolci zenei napok rendezvényein több mint ötezren vettek részt./mti/

- . -

v é g e

23. 45

La

- 40 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. május 23.

bb. 1. új eljárás a lakáscserék lebonyolításánál - csak akkor kell térítést fizetni, ha a csere létrejön

i zs/zs/gy/sr

1961. május 23.

az utóbbi időben jelentősen megnőtt a budapesti lakáscserék száma. a fővárosi ingatlanközvetítő vállalat a cserék gyorsabb, jobb lebonyolítására új rendszert vezetett be, amelyet már életbe is léptetett. az új eljárás szerint az ingatlanközvetítő vállalat kirendeltségeitől a cserélni kívánók díjtalanul kaphatnak címeket, s már a címek kiadásakor is figyelemmel vannak az illető igényeire.

az érdekelt ügyfél az előírt nyomtatványon a kerülete szerint illetékes fik-kirendeltségen bejelenti csereszándékát, s a nyomtatványon közli saját lakásának fontosabb adatait - többek között azt, hogy lakása főbérlet, vagy társbérlet, utcai, vagy udvari, hány szobából áll, mennyi a havi lakbér, stb.

a fik-kirendeltség ennek alapján kartont állít ki a cseréről és a bejelentéstől számított két hét múlva cserelapot küld. az előzetes adatok alapján a fik-nél nyilvántartott anyagból első alkalommal két-négy címet kap az érdekelt. ha a megadott lakások közül egyik sem megfelelő; a címek kézhezvétele után két héttel jelezni kell a fik-nek, s az újabb címeket küld. ha ezek között sincs megfelelő, ismét be kell jelenteni, s a cserélni szándékozó további címeket kap, mindaddig, amíg a csere létre nem jön.

ha a felek megegyeznek a cserében, ezt közlik a fik-vel, amely a hivatalos iratok kitöltése után felterjeszti kérelmüket a kerületi tanácshoz - vagy tanácsokhoz, ha a lakások más-más kerületben vannak - a lakáscsere hatósági jóváhagyására. a cserélők a tanácsi véghatározatot is a fik-től kapják meg, s a lakáscsere létrejötte esetén - a díjmentes közvetítés után - saját eredeti bérleményük szobaszáma szerint szobánként 50 forint térítést fizetnek a vállalatnak.

/mti/

20,30

1. 30

- 1 -

bb. 2. már a tavaszi szezonban annyi parajt tartósítottak a hűtőházakban, mint tavaly egész évben - mintegy 30 százalékkal több gyorsfagyasztott élelmiszer készült

i tó/gk/gy/vg

1961. május 23.

az idén az ország hét hűtőházában a tavalyinál mintegy 30 százalékkal több élelmiszert tartósítanak mélyhűtéssel. a tavaly ősszel átadott miskolci új hűtőházban is már mintegy 1700 tonna gyorsfagyasztott élelmiszert készítenek. a hűtőházak dolgozói mintegy 1500 tonna mélyhűtött élelmiszer tervén felüli készítésére vállalkoztak munkafelajánlásaikban.

a budapesti mirelíte mélyhűtő vállalat egész évben szállítja a kereskedelemnek a már ismert gyorsfagyasztott készítéseket, most már azonban megkezdődött az idényárak feldolgozása is a hűtőházakban. igen jó eredményeket értek el a paraj tartósításában. csupán a tavaszi termésből annyit raktároztak, mint a múlt évben a tavaszi és őszi termésből együttvéve. még tart a spárga és a sóska feldolgozása.

minden hűtőház készen áll a főidény kezdésére, a zöldborsó feldolgozására. az első nagyobb szállítmányokat május 25-e körül várják. a tervek szerint ebből a keresett cikkből 30-35 százalékkal tartósítanak többet, mint tavaly. a konzervgyárakhoz hasonlóan a mirelíte vállalat is kapott zöldborsócséplőgépet, s ez lényegesen gyorsítja a feldolgozást.

a közkedvelt gyümölcsökből, így például málnából, eperből és meggyből csaknem 50 százalékkal tartósítanak többet, mint tavaly. a mirelíte tervezi a készítmény-választék bővítését is. rövidesen bemutatják a kereskedelemnek legújabb tartósított készítéseiket.

/mti/

..

bb. 3. jól működnek a „gyermek lakóbizottságok”, a 7. kerületben

i lv/sze/gy/sr

1961. május 23.

a 7. kerületben eddig a felnőttek támogatásával mintegy 80 házban alakultak meg a „gyermek lakóbizottságok”. az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy hasznos volt a kezdeményezés. a gyermekek segítenek a felnőtteknek, meglátogatják a betegeket, elintézik a kisebb bevásárlásokat, ügyelnek a rendre és a tisztaságra.

/folyt. köv./

20,35

- 2 -

1. 40

bb. 3. / jól működnek..... folyt./ gy

egy-egy lakóépületben hozzásegítik a gyermekeket a szórakozáshoz. a fiatalok időnként kisebb előadásokat tartanak, amelyre a felnőttek is szívesen elmennek. a „csend felelős”, felkéri a lakókat a halkabb rádiózásra. a „tisztaság felelősök”, a folyosók és a lépcsőházak rendjére vigyáznak, s nemcsak társasíkat, hanem a felnőtteket is kéri, hogy ne szemeteljenek.

a felnőtt lakóbizottságok egyenrangúként kezelik a fiatalok bizottságának elnökét, és meghívják üléseikre. ha a gyermekeket érintő kérdésekről esik szó, meghallgatják véleményét, s a döntés jogát is a gyermek bizottságokra bizzák. a bizalomnak már mutatkoznak az eredményei is. egyes helyeken „tanulmányi felelős”, is választottak, s ezek segítik a házban lakó gyerekekben tanuló párttársakat. más helyeken nyugdíjas veteránok irányításával repülő-hajómodellező és rádiós szakköröket alakítottak, s ezeket pincében, vagy mosókonyhában rendezték be. ezzel nemcsak azt érik el, hogy lekötik a gyermekek szabadidejét, hanem fejlesztik technikai tudásukat is.

/mti/

..

bb. 4. giulietta simionato az ariadában és a don carlosban mutatkozik be a budapesti közönségnek

i fe/gk/gy/sr

1961. május 23.

a budapesti zenei élet kimagasló eseménye lesz giulietta simionato, a világhírű mezzoszoprán bemutatkozása. május 26-án az ariadában amneris, 29-én a don carlosban eoli szerepét énekli az erkel színházban. a kiváló énekesnő már 1936-ban a milánói scala tagja volt. első nagy sikerét 1948-ban aratta, amikor partnerével, a stefanóval, a mignon főszerepét énekelte. azóta a világ első énekesnőinek sorába emelkedett. először 1959-ben lépett fel a new york-i metropolitanben és itt a trubadurban kiugró sikert aratott. a kritikák a legnagyobb elismeréssel írják szép színezetű, bársonyos, széles skálájú és kiegyenlített csengésű hangjáról, kiemelik rendkívül kulturált, drámai erejű, fegyelmezett színészi játékát. mind a közönség, mind pedig a kritikusok elismerése kíséri vendégszerepléseit. jelenleg is a new york-i metropolitan tagja. a magyar közönség legutóbb a sevillai borbély című olasz operafilmben hallhatta hangját, ahol rosina szerepét énekelte a filmszínésznő helyett.

/mti/

..

20,45

- 3 -

1. 45

bb. 5. 1000 idős és munkaképtelen gazda házatáján segítenek a szabolcsi kiszesek

vid/ká/j/e

1961. május 23.

szabolcs-szatmár megye termelészövetkezeteinek kislajtai szép példáját adják az idős parasztok megsegítésének. ez évben több mint 1000 nyugdíjas és munkaképtelen szövetkezeti gazda házatáján végzik el az időszerű mezőgazdasági munkákat. a tiszadobi táncos termelészövetkezetben felszántották, bevetették az idősök földjét, s vállalták az egész évi növényápolást, valamint a betakarítást is. a közös gazdaság vezetősége e szép feladat végrehajtásában gépekkel, fogatokkal támogatja a fiatalok. /mti/

bb. 6. kerekekre szerelt pásztorkunyhók a hortobágyon

vid/ká/j/e

1961. május 23.

a hortobágyi állami gazdaság kónyai, borsósi és eleki részén ez évben már több mint 4 000 hold rétet és legelőt öntöznek, s emellett füvesítik a régi, kiöregedett rizstelepeket is. a dus réteken, ahol naponként 60-70 dekát hiznak a fiatal szarvasmarhák, szakaszos legeltetést valósítottak meg. a jószágokat kísérő pásztorkunyhók, amint újabb legelőrészre engedik az állatokat, kerekekre szerelt kunyhókat húzatnak maguk után. /mti/

bb. 7. százötvenezer négyzetméter szőrmefabla hulladékból

vid/te/e ki

1961. május 23.

a szegedi szőrme- és bőrruhagyárban nagy gondossággal bálnak az értékes szőrmeanyagokkal, modern, fényelemes készülékkel állapítják meg a pontos anyagnormát és sok más új módszert alkalmaznak az anyag legjobb kihasználására. az elkerülhetetlenül keletkező hulladék hasznosítására nemrég külön üzemet rendeztek be a régi szegedi bőrgyárban. itt az idén a hulladékokból mintegy 150 000 négyzetméter szőrmefablát varrnak, s ezt értékes cikkekké dolgozzák fel. a különféle béléseken, mellényeken kívül motorsapkát is készítenek. az egyik legújabb cikket, a gyermek lábzsákot most mutatták be a kereskedelemnek. /mti/

200

8.17. 9.30

- 4 -

bb. 8. zenés kompozíció Latin-amerika költészetéből

i/v/hné/rj sr

1961. május 23.

a forrongó Latin-amerika mozgalmas eseményei a világközvéleményének figyelmét egyre inkább e kontinens felé fordítják. az irodalmi színpad „forró föld”, címmel zenés kompozíciót állított össze Latin-amerika költészetéből, dalalából és táncaiból, hogy a magyar közönség közelebbről is megismerkedjék az ott élő népek életével, irodalmával. a műsort szécsi Lajos rendezte, a szereplők: berek katalin, mádi-szabó gábor, Lászlóffy káta, gera zoltán, gimesi pálmá, jó László, Labancz borbála, szigeti géza, Kürthy éva és Balogh edina. fellép az előadáson Jose Alzamendia Perul énekes is. a forró föld bemutatóját május 25-én tartják a villamosgép és kábelgyárban, majd a munkáskerületek művelődési otthonaiban és a szabadtéri színpadokon játsszák tovább a műsort az irodalmi színpad művészei. /mti/

bb. 9. 4 borjút ellett a zádori petőfi tsz egyik tehene

vid/ká/rj

1961. május 23.

a baranya megyei zádor községben, a petőfi termelészövetkezet zsemlye nevű tehene 4 borjút ellett. a 3 bika és 1 üszöborju összsúlya 88 kilogramm. a fiatal jószágok a gondos állatorvosi felügyelet mellett szépen gyarapodnak. /mti/

bb. 10. muzeumbarátok köre jászberényben

vid/fm/ke/fm rj

1961. május 23.

a jászágósi régiségtára, az 1874-ben alapított jászberényi jász-muzeum elkészíti a tudományos gyűjtőmunka öt éves programját. a tervek szerint megalakítják a muzeum barátok körét. társadalmi segítséggel összegyűjtik a jászágó történetének dokumentumait. a felkutatott anyagokból helytörténeti és régészeti kiállítást rendeznek. még ebben az évben ismertetőt adnak ki a város nevezetességeiről, történelmi emlékeiről. /mti/

8.55.9.35

- 5 -

Se

bb. 11. közös összefogással két hét alatt felépült a nardai új élet tsz villámsújtotta istállója

vid/ká/j/e

1961. május 23.

két héttel ezelőtt villám csapott a nardai új élet termelőszövetkezet istállójába, s a keletkezett tűz percek alatt elhamvasztotta az épületet, 4 tehén kivételével az állatok is ott pusztultak. a károsult szövetkezet azonnali támogatást kapott: az állami biztosító több mint 328.000 forint kártérítést fizetett ki, és a megyei, valamint a járási tanács segítségével a nardaiak összefogásával máris felépült, s tető alá került az új istálló. az építkezésnél több ezer forint értékű társadalmi munkát végeztek a falusiak. az új istálló benépesítésére a szövetkezet 28 tehenet vásárolt, a büki lenin tsz-tól pedig ingyen kaptak egy 8 hónapos előhasi üszőt. /mti/

bb. 12. becsapta a hiszéken lakáskeresőket - két évi börtönre ítélték

i bc/hné/e sr

1961. május 23.

horváth józsef budapesti lakos munkahelyéről önkényesen kilépett, nem dolgozott, csalt, sikkasztott, befolyással üzérkedett. hiszékeny embereknek állítólagos összeköttetéseire hivatkozva azt ígérte, hogy lakást szerez, s ezen a címen 3000-5000 forintot vett fel tőlük. áldozataival a marx téri ingatlanközvetítő iroda előtt ismerkedett meg. eladásra kínálta egyik hozzátartozójának a lakását is, s arra nagyszögű előleget vett fel. más címen is - autóvásárlás ürügyén, házasságot ígérve - megkárosította áldozatait. a pénz felvétele után többet nem jelentkezett.

a központi kerületi bíróság két évi börtönre ítélte horváth józsefet és kötelezte az üzérkedéssel szerzett vagyoni előny megfizetésére. /mti/

9.00 9.40

- 6 -

se

bb. 13. ezerkét száz veszprém megyei fiatal a nyári táborokban

vid/fm/ke/fm/rj

1961. május 23.

a veszprém megyei középiskolákból, a veszprémi vegyipari egyetemről és a keszthelyi mezőgazdasági akadémiáról az idén ezerkét száz fiatal vesz részt a kisz nyári önkéntes ifjúsági táborainak munkájában. a fiúk közül 480-an a hanságba, 120-an pedig szászhalombattára mennek. az egyetemista és középiskolás lányok a badacsonyi és a balatonboglári állami gazdaságokban segédkeznek a zöldséggyümölcs, és a szőlő szedésében, továbbá a növényápolásban. /mti/

bb. 14. a dimávg segítségére a borsodnádasi Lemegyzgyár dolgozóinak

vid/szf/te/rj

1961. május 23.

a borsodnádasi Lemegyzgyárban a finomlemezek széleinek vágása jelenleg körülményes és hosszadalmas, mert a dolgozók kézi erővel igazítják, fordítják a lemezeket a vágóolló alá. naponta mintegy száz tonna anyagot kell megmozgatniuk. a munkának ez a módja nemcsak lassú, hanem balesetveszélyes is. a régi probléma megoldását fontosnak tartották a gyár vezetői és a vállalat felettes szervei, ezért érintkezésbe léptek a dimávg gépgyárral. a diósgyőriek vállalkoztak rá, hogy korszerű lemezegélyvágó körkéses berendezést készítsenek a borsodnádasi gyár dolgozóinak. a berendezést a napokban mutatták be a borsodnádasi gyár vezetőinek. az új berendezéssel csaknem megszüntetik a kézimunkát, a lemezek megletését, ugyanakkor feleannyi idő alatt, sokkal pontosabban végezhetik el, vághatják le a lemezeket. az új berendezést hamarosan átadják a borsodnádasiaknak. /mti/

bb. 15. évente kétszáz lakáshoz elegendő falelem készül majd a kaposvári új középblokkgyártó üzemben

vid/te/rj ki

1961. május 23.

kaposvárotól új középblokkgyártó üzem épül a város legkorábbi téglagyára mellett. az új üzemben a lyukas téglából 150 centiméter magas, 120 centiméter széles falelemeket készítenek majd. a középblokkgyártó üzem június 15-én adják át és még ebben az évben negyven lakást építenek az itt készülő falelemekből. a tervek szerint 1962-től évente kétszáz lakás készül somogy megye székhelyén, középblokkos építkezéssel. /mti/

9.10. 9.45

se

bb. 16. a peremvárosokban is rendeznek műsorokat a győri vasgongyár művészeti csoportjai

vid/fm/ke/e fm

1961. május 23.

a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár szakszervezeti művészeti csoportjai és szakkörei a munkáslakta peremvárosokban is rendeznek műsorokat, eddig három hangversenyt, illetve előadást tartottak. győrszabadhegyen kétszázan nézték meg a fotó-szakkör diafilm-bemutatóját a szovjetunióról és egyiptomról, ugyanennyien vettek részt gorkijvárosban a zenekarátok körének opera-előadásán, a győrszigeti közönségnek a vasas fesztiválon nagy sikerrel előadott műsorát mutatta be az énekkar.

Legközelebb szabadhegyen hangversenyez a kórus, a fuvószenekar pedig a táncsoporttal együtt ugyanakkor gyárvárosban szerepel. /mti/

- - -

bb. 18. piros falkárpit, lágy műbőr kabát anyag, színes viaszosvászon terítő a győri műbőrgyár legszebb termékei

vid/te/e ki

1961. május 23.

a győri pamutzövő- és műbőrgyár három gyártmánnyal ért el helyezést az év legszebb terméke pályázaton. az egyik présnyomással, modern mintázattal készült, piros színű pvc falkárpit műbőr, amit főleg járművek, autóbuszok, vasuti kocsik falainak burkolásához, valamint ülések kárpitozásához használnak. a másik vajszerű, könnyű műbőr kabát anyag, amely jóval lágyabb az eddigieknél, a harmadik pedig szép mintájú, négy színű nyomásos viaszosvászon konyhaasztal terítő, főleg külföldön igen kedvelt cikk, ezért inkább exportra gyártják.

mindhárom termék nagyüzemi gyártása már megkezdődött és nagyobb tételekben szállítják a feldolgozóiparnak. /mti/

- - -

9.15. 40°

- 8 -

se

bb. 17. saját műhelyében javítja gépeit a karcagi Lenin termelőszövetkezet

vid/ká/j rj

1961. május 23.

Szolnok megye legjobban gépesített közös gazdaságában, a karcagi Lenin termelőszövetkezetben saját erőből korszerű javítóműhelyt építettek. a műhelyben, amelybe több mint félmillió forint értékű esztergagépeket, furókat, gyalukat helyeztek el, javítják a szövetkezet tulajdonában levő 45 traktort, a 9 teher-, illetve személygépkocsit. jelenleg 11 szakember, esztergályos, lakatos, motorszerelő, dolgozik itt, s mellettük 5 fiatal ismerkedik meg a szakmával. az aratás idejére a szerelők mozgó brigádokat alakítanak, s a kisebb hibákat a helyszínen hozzák rendbe. a jól felszerelt javítóműhelyben a traktorok különböző alkatrészeit is házilag állíthatják elő. /mti/

-.-

bb. 19. muzsikával köszöntik az élenjáró termelőszövetkezeti dolgozókat borsod megyében

vid/fm/rj ke fm

1961. május 23.

a borsod megyei tanács művelődésügyi osztályának és a szakszervezetnek a kezdeményezésére a nyári hónapokban muzsikával köszöntik az állattenyésztésben, s a növénytermelésben élenjáró termelőszövetkezeti tagokat. miskolc és kazincbarcika legjobb népi zenekarai hetenként két községet látogatnak meg, s a termelésben kitűnt termelőszövetkezeti községek legjobb dolgozóit verbunkosokkal, csárdásokkal köszöntik. /mti/

-.-

bb. 20. új pácolási eljárással évente tízmillió forint megtakarítás borsodnádásdon

vid/te/rj ki

1961. május 23.

a borsodnádásdi lemezgyárban a lemezek kikészítésénél eddig sav pácolást alkalmaztak. ezzel az eljárással azonban nemcsak a lemez felületén a hengerléskor keletkezett revét távolították el, hanem a sav az acéllemezek felületét is lemarta. a pácoláskor keletkező savgőzöket a legkorszerűbb elszívó berendezésekkel sem tudták megnyugtató módon eltávolítani.

a régi eljárás helyett a gyárban most új, nátriumtrites pácolási eljárást vezettek be. ez csak a revét távolítja el a lemez felületéről és teljesen veszélytelen az emberi szervezetre. az új eljárás bevezetésével évente tízmillió forint megtakarítást érnek el. /mti/

-.-

9.20. 40°

- 9 -

se

bb. 21. új üzem épült péten a cseppfolyós műtrágya gyártására
vid/ká/je/e 1961. május 23.

a péti nitrogénművek vegyész-mérnökei hosszú próbálkozás után megváltoztatták a pétisó halmazállapotát s a szemcsés, szilárd alak helyett cseppfolyós műtrágyát állítottak elő. a kísérletek szerint az új vegyszer hatásában felülmúlja a hagyományos műtrágyákat, alkalmazásával erőteljesebben gyarapodnak a növények, különösen a kukorica és a burgonya. az anyag kedvező hatását az okozza, hogy a vegyszerben levő, ugynevezett szabad ammónia a talajbaktériumok hatására hamarosan átalakul, és gyorsabban szívódik fel a növények gyökereibe, mint a pétisó, amelyet először az esővíznek kell feloldani és csak ezután jut - már jelentős veszteséggel - a növényi hajtáslerékbe. a folyékony műtrágyát különleges gépekkel néhány centiméter mélyen a talajbafecskenedezik.

a sikeres kísérletek után a péti nitrogénművekben, elfekvő anyagokból, felújított gépekből, a vegyiműveket szerelő vállalat szakembereinek segítségével felépítették az ország első folyékony műtrágyagyárát, amely naponta 2 vagon anyagot ad majd a mezőgazdaságnak. az üzemből megkezdtek a gépek bejuttatását. /mti/

bb. 22. munkásmozgalmi emlékművet avatnak debrecenben
vid/fm/ke/e. fm 1961. május 23.

debrecen most kialakuló új városrészének egyik legszebb útja a tanácsköztársaság útja, amely a nagyerdőben lévő központi egyetemről indul ki, s új lakótelepekkel övezve halad majd a város szívében lévő ősi kollégiumig. ezt az utat a március 21. tér fűti meg, amelynek északi részén befejezés előtt áll a város legmagasabb - hétemeletes - lakóépülete. a téren a júniusban felállítandó munkásmozgalmi emlékmű talapzatát be-
tonozzák. a tanács a város hatszáz éves jubileuma alkalmából állíttatja fel az emlékművet - kiss istván budapesti szobrászművész alkotását. a szobor a győztes munkásosztályt jelképezi. /mti/

9.30.m 10¹⁰

bb 28. 120 fővárosi általános iskolában már megvitatták az új tanterv tervezetét - figyelemreméltó javaslatok a tantestületi vitákon

1 vt/gk szb sr 1961. május 23.

az általános iskola új tantervének tervezetét a fővárosban 120 oktatási intézmény nevelő testülete vitatta meg, résztvettek a vitákon a szomszédos általános iskolák és középiskolák igazgatói, párttitkárai, szakszervezeti elnökei, a kerületek oktatási apparátusának tagjai. élénk érdeklődéssel kísérték a tantestületi megbeszéléseket a kerületi pártbizottságok is.

a tantestületi vitákat csaknem kivétel nélkül valamennyi iskolában a pedagógusok nagyfokú érdeklődése, aktivitása jellemezte. öröndetes, hogy a vitákon alig volt érezhető a humán tárgyakat oktató tanárok szaktárgy-féltése, általában megértéssel fogadták a tervezetben rögzített változásokat. előfordult, hogy egymásik helyen a vita tulságosan szaktárgyi jelleget öltött.

hangot kapott a vitákon az a kívánság, hogy az általános iskolában erősödjék a világnézeti nevelés, az idealista világnézet elleni harc, s ez tükröződjék a tantervekben is. sok szó esett a tantestületi megbeszéléseken az eszményképek kérdéséről. egyöntetű kívánság, hogy a történelem és az irodalomanyagban nagyobb gondot kell fordítani a női eszményképekre, minthogy a tervezet csaknem kizárólag férfiakat állít eszményképül a tanulók elé. figyelemreméltó észrevételek hangzottak el az irodalmi szemelvényanyag felhasználásának lehetőségeiről a világnézeti nevelés érzelmi vonatkozásaiban. a nevelők úgy vélik, hogy túl sok a szomorú hangulatu szemelvény, kevés a derűt, vidámságot árasztó olvasmány. emiatt igen sokan javasolták móra, gárdonyi és tömörkény írásainak beiktatását a nyolcadikos tantervi anyagba.

általában lazának minősítették a pedagógusok a gyakorlati foglalkozások és néhány, ezekkel összehangolható tantárgy. /rajz, mértan/ kapcsolatát. számos olyan megjegyzés is elhangzott a vitákon, hogy hiányos a magyar-orosz, magyar-történelem, rajz-mértan, kémia-matematika és a matematika-fizika tárgyak összehangoltsága.

a tantestületi viták részvevői egyértelműen állást foglaltak a maximalizmus megszüntetése mellett. sok felszólaló úgy vélekedett, hogy a maximalizmus felszámolása a felső tagozat természettudományos tantárgyaiban, a gyakorlati foglalkozások és a kézimunka, a z ének és a 6-os történelemanyagban sikerült legkevésbé. elég sokan kifejtették aggodalmukat azzal kapcsolatban, hogy az új tanterv nem számol eléggé a gyerekek életkori sajátosságaival. /folyt.köv./

9.35.

- 11 -

se

bb 28. /120 fővárosi általános... folyt./- szb

ez főként a 6. és a 7. osztályok egyes tantárgyaira vonatkozik, ahol a pedagógusok túlzottan tartják a tanulók terhelését. az 5. osztályban előírt történelem és a 7-es kémiaanyag kapcsán hangzottak el olyan észrevételek, hogy ezek feldolgozása az említett osztályokba járó gyerekeknek nehézséget okozhat. ugyanakkor rámutattak, hogy rendkívül sok mulik a tankönyveken is. a tanulók életkori lehetőségeit meghaladó fogalmak szerepelnek a 6-os fizikán is. szóvá tették, hogy a 7-es és 8-as zenei anyag sem áll arányban a tervezett heti egy óraszámmal. /mti/

bb 30. négy-öt évvel lerövidítették a crossbar központok fejlesztését - háromszáz órával csökkent a gabonakombájn gyártási ideje - nemzetközi szinten a magyar élelmiszeripari gépgyártás - szilárd alapot teremtenek iparunk fejlesztéséhez a kgst ajánlásai

i sl-kf-szf-tó szb vg

1961. május 23.

az európai szocialista országok, közöttük hazánk iparának is nélkülözhetetlen segítséget nyújt a kgst, amely a tagországok árucsereforgalmát és termelését összehangolja. a kgst-hez tartozó államok az adottságaiknak legmegfelelőbb termékek előállítását vállalják, s a szocialista munkamegosztás, a nagysorozatokat gyártása termelékenyebbé, gazdaságosabbá teszi a munkát. az elmúlt öt évben mintegy kilencven fajta gép-, hajó- és műszeripari, 27 féle vas- és szinesfémkohászati termék, 23 vegyipari terméktípus előállításának szakosítását dolgozták ki. hazánk mindenképp a hagyományos cikket gyártja, a motorvonatokat, dőmpereket, közúti járműveket, lehetővé vált a műszeripar és a híradástechnika nagyobbarányu fejlesztése, más országokkal együttműködve gyártunk gabona-, kukorica- és silókombájnokat.

a gabonakombájn gyártásának szakosítása szinte iskolapéldája a hatékony nemzetközi együttműködésnek. a kgst ajánlása, vagyis 1955 óta gyökeres változást hozott az új feladat az emag-ban. évente most már több mint kétezer arató-cséplőgépet készítenek csehszlovákia részére, s a hosszú időre **szóló megállapodás** ki-

egyensúlyozottá, biztonságossá tette a gyár termelését. a szakosított munkára tervszerűen nevelik a dolgozókat és nem véletlen, hogy az emag-ban lényegesen csökkent a munkásvándorlás, megszilárdult a törzsgárda. jelenleg nyolcszáz olyan dolgozója van a gyárnak, aki több mint öt év óta azonos munkahelyen dolgozik, számuk háromszázzal magasabb, mint például 1958-ban. a begyakorlottságnak egyik jele az is, hogy évente körülbelül kétszáz munkásujtitást vezetnek be, a műszaki fejlesztés tervszerűen halad, s a gabonakombájn minden újabb háromszázas sorozata tökéletesebb az előző sorozatánál. /folyt.köv./

10.00 10.25

- 12 -

se

bb 30. /négy-öt évvel...1.folyt./-lm

amióta a kgst ajánlására nagy sorozat gyártására rendezkedett be az emag, a kombájok önköltsége 13 százalékkal, egy-egy gép gyártási ideje 300 órával, a kombájnok súlya több mint három mázsával csökkent. a minőség szüntelenül javul, s a csehszlovák rendelők megelégedésük jeléül az emag szakembereire bízták a kombájnok átvételét, külön átvevőket nem küldenek budapestre.

a gyár vezetőinek újabb elgondolásaik vannak a munka menetének korszerűsítésére. a szerelvényben előreláthatólag már jövőre futószalagokat szerelnek fel, későbbi időpontban pedig az üzemszerek között létesítenek mozgó szállítópályákat, amelyek a termelést gyorsítják. felmerült az a gondolat is, hogy a kombájnok szállítására, a magyarország és csehszlovákia közötti forgalom lebonyolítására a vízi út felhasználását javasolják. az emag gyár környékén több mint tíz olyan üzem működik, amelyek a közeli dunaparton kikötőt létesíthetnének és a vasut tehermentesítésére a dunán szállíthatnák áruikat.

a nemzetközi munkamegosztás híradástechnikai iparunkat is kedvezően érinti. a szocialista országokban használt és gyártott telefonközpontok a hálózat rohamos növekedésével mindinkább elavulnak, ezért három ország, a szovjetunió, az ndk és magyarország korszerű crossbar-típusú telefonközpontok fejlesztésével foglalkozik. a beloiannisz gyárban a kgst ajánlása alapján négy évvel ezelőtt kezdték meg a közepes teljesítményű központok kialakítását. elsőnek a központ legfontosabb részét, a kapcsológépet fejlesztették ki, amelyet a kgst már elfogadott és felhasználásra javasolt a szocialista országoknak. a beloiannisz még az idén megkezdte a kapcsológépek tömeges előállítását, de magyar tervek alapján az ndk-ban is gyártanak majd hasonló berendezéseket. a nagysorozatú gyártás lehetővé teszi az automatizálást, ami a gyártási időt a jelenleginek több mint a felével csökkenti.

a kapcsológéppel egyidőben fejlesztette ki az üzem a közepes teljesítményű crossbar telefonközpontot, sőt a szovjet és német tapasztalatok felhasználásával a magyar szakemberek ez év végéig egy kétezer vonalas elektronikus vezérlésű crossbar központot is elkészítenek, amely továbbfejlesztett változata az előzőnek. a crossbar központok kialakításánál a nemzetközi munkamegosztás, a három ország együttműködése rendkívül meggyorsította a fejlesztés ütemét. a beloiannisz gyár az elektronikus vezérlésű központot, amelyhez hasonló Európában még sehol sem működik, három év alatt fejlesztette ki, ugyanez a munka a crossbar-központok hazájában, az egyesült államokban, vagy svédországban hét-nyolc évig is eltartott. /folyt.köv./

10.05. 10.45

- 13 -

se

bb 30. /négy-öt évvel... 2. folyt./- szb

a baráti országok vegyiparának munkáját előmozdító üzem kezdte meg működését a budapesti kénsavgyárban az idei első negyedévben. a vegyiparban köztudomásúlag egyes munkafolyamatokhoz olyan anyagra, katalizátorra van szükség, amely magában a vegyi folyamatban nem vesz részt, de szükség szerint gyorsítja, vagy lassítja azt. a kénsavgyártás és egyes szervesvegyipari termékek, így a festékek katalizátorának előállításához nélkülözhetetlen anyag a vanádium pentoxid, amelyet a timföldgyártás hulladékából, a vanádium iszappól nyernek. a tisztított vanádium pentoxidot a baráti országok angliából importálják, ezért a kgst vegyipari állandó bizottsága célul tűzte ki a baráti táboron belüli előállítását, hogy kiküszöbölje a nyugati behozatalt. gyártását a magyar iparra bízta.

a budapesti kénsavgyárban kitaró kísérletek után most megkezdett gyártás igen eredményes. a magyaróvári timföldgyárból érkező iszapot a kénsavgyári üzemben dúsítják, izzítják, ezzel vanádium tartalmát növelik és a legtisztább vanádium pentoxidot főleg csehszlovákiába és lengyelországba szállítják. az idén 130 tonnát állítanak elő, később szükség szerint növelik a termelését. a timföldgyári hulladékból származó értékes anyag korszerű technológiával történő előállítása számottevően növeli a gyár termelékenységét.

a kgst általános gépgyártási szekciójának ajánlása alapján magyar szakemberek számos olyan gépet terveztek, amelynek műszaki színvonala eléri, sőt nem egy esetben túl is haladja a nemzetközi színvonalat. husipari gépeink például nemrég még korszerűlenek voltak, néhány év alatt azonban olyan berendezéseket sikerült kialakítani, amelyeket még a fejlett iparral rendelkező országokban is elismertek. most már számos sorozatokban szállítjuk exportra például a nagyteljesítményű darálógépeket, a szakaszos és a folyamatos működésű töltőgépeket, a vákuumos huskeverő berendezéseket. most új típusú még korszerűbb gépek próbái kezdődtek meg, s rövidesen már nagy sorozatokban készül a folyamatos vágó-keverő és az automatikus működésű töltőgép.

a konzervipari gépgyártásnak még a külföldi országokban is meglehetősen kicsi a múltja, mégis olyan kiváló gépeket terveztek szakembereink, amelyek mind teljesítmény, mind a külső kivitel szempontjából nemzetközileg is megfelelnek. már többször komplett konzervgyári berendezést exportáltunk, a legújabb a teljesen magyar konstrukciójú k-5-ös típusú paradicsomsüritő automata gépsor, amely felveszi a versenyt az ismert mazzoni olasz típussal. a berendezést az idei budapesti ipari vásáron is kiállítják. /mti/

10.10. 10^{szb}

- 14 -

se

bb 26. befejeződött a kutatás első szakasza a pusztaföldvári olajmezőn, a második félévben megkezdik a rendszeres termelést. tekintélyes mennyiségű olajjal és földgázzal gyarapodik a népgazdaság

i szf/hné-Lm vg

1961. május 23.

három esztendeje, hogy a nagy-alföld déli részén, a békés megyei pusztaföldvár határában olajat és földgázt találtak. mint az országos kőolaj- és gázipari trösztnél közölték, az 1958-ban megkezdett kutatások és termelési próbák első szakasza most sikerrel befejeződött és megkezdtek a tekintélyes kiterjedésű olajmező termelésbe állítását.

a művelési terv szerint az olajat, illetve a gázt két szintről bányásszák. a felső tároló szint a mező északnyugati peremén helyezkedik el, mint egy 1700 méter mélységben. a termelőkutak furásához itt már hozzáfogtak, a munkát az év derekára befejezik és a harmadik negyedévben folyamatosan valamennyit termelésbe állítják. ezek a kutak viszonylag gázzegények, az olajat itt részben segédgázzal, részben mélyszivattyúval hozzák felszínre. a mező nagyobb olajkincsét tároló alsó szint 1800 méter mélyen helyezkedik el, ez gázban is igen gazdag, az olajat a feltörő gáz hajtja fel. a második szint termelő kutjainak kiképzéséhez a második félév elején fognak hozzá, a most készülő művelési terv szerint. a műveléshez szükséges külszíni berendezések tervezése folyamatban van.

később gázdúsító és keverő berendezést is építenek a pusztaföldvári olajmezőn, tervezik továbbá a termelés korszerűsítésére automata központ felállítását. ezt megelőzően a mező főgyűjtő állomásától iparvágányt építenek a kardoskúti vasútállomásig, a kardoskút-orosháza közötti vasuti vágányt pedig nagyobb teherbírásra cserélik ki, hogy a nehéz tartálykocsik, amelyek a pusztaföldvári olajat szállítják, akadálytalanul közlekedhessenek.

az alföld legnagyobb olajtermelő helyének ígérkező pusztaföldvári mező kapacitását csak akkor tudják majd teljes hitelességgel megállapítani, ha a művelési terv teljesen elkészült. már most bizonyos azonban, hogy naponta nagymennyiségű olajjal gyarapítja az ország olajtermelését. nagyjelentőségű lesz földgáz-termelése is az alföld déli részének olcsó tüzelőanyaggal való ellátása szempontjából. a pusztaföldvári gázt a későbbi években távvezetéken egészen szegedig eljuttatják. több üzemnek, így például az orosházára tervezett új üvegyárnak is ez lesz a tüzelőanyaga. /mti/

10.47 11^{szb}

- 15 -

se

bb 30. /négy-öt évvel... 2. folyt./- szb

a baráti országok vegyiparának munkáját előmozdító üzem kezdte meg működését a budapesti kénsavgyárban az ideai első negyedévben. a vegyiparban köztudomásúlag egyes munkafolyamatokhoz olyan anyagra, katalizátorra van szükség, amely magában a vegyi folyamatban nem vesz részt, de szükség szerint gyorsítja, vagy lassítja azt. a kénsavgyártás és egyes szervesvegyipari termékek, így a festékek katalizátorának előállításához nélkülözhetetlen anyag a vanádium pentoxid, amelyet a timföldgyártás hulladékából, a vanádium iszaból nyernek. a tisztított vanádium pentoxidot a baráti országok angliából importálják, ezért a kgst vegyipari állandó bizottsága célul tűzte ki a baráti táboron belüli előállítását, hogy kiküszöbölje a nyugati behozatalt. gyártását a magyar iparra bízta.

a budapesti kénsavgyárban kitartó kísérletek után most megkezdett gyártás igen eredményes. a magyaróvári timföldgyárból érkező iszapot a kénsavgyári üzemből dúsítják, izzítják, ezzel vanádium tartalmát növelik és a legtisztább vanádium pentoxidot főleg csehszlovákiába és Lengyelországba szállítják. az idén 130 tonnát állítanak elő, később szükség szerint növelik a termelését. a timföldgyári hulladékból származó értékes anyag korszerű technológiával történő előállítását számottevően növeli a gyár termelékenységét.

a kgst általános gépgyártási szekciójának ajánlása alapján magyar szakemberek számos olyan gépet terveztek, amelynek műszaki színvonala eléri, sőt nem egy esetben túl is haladja a nemzetközi színvonalat. husipari gépeink például nemrég még korszerűtlenek voltak, néhány év alatt azonban olyan berendezéseket sikerült kialakítani, amelyeket még a fejlett iparral rendelkező országokban is elismertek. most már számos sorozatokban szállítjuk exportra például a nagyteljesítményű darológépeket, a szakaszos és a folyamatos működésű töltőgépeket, a vákuumos huskeverő berendezéseket. most új típusú még korszerűbb gépek próbái kezdődtek meg, s rövidesen már nagy sorozatokban készül a folyamatos vágó-keverő és az automatikus működésű töltőgép.

a konzervipari gépgyártásnak még a külföldi országokban is meglehetősen kicsi a multja, mégis olyan kiváló gépeket terveztek szakembereink, amelyek mind teljesítmény, mind a külső kivétel szempontjából nemzetközileg is megfelelnek. már többször komplett konzervgyári berendezést exportáltunk, a legújabb a teljesen magyar konstrukciójú k-5-ös típusú paradicsomsűrítő automata gépsor, amely felveszi a versenyt az imsert mazzoni olasz típusal. a berendezést az ideai budapesti ipari vásáron is kiállítják. /mti/

--

10.10. 10⁵⁰

- 14 -

Se

bb 26. befejeződött a kutatás első szakasza a pusztaföldvári olajmezőn, a második félévben megkezdik a rendszeres termelést. tekintélyes mennyiségű olajjal és földgázzal gyarapodik a népgazdaság

i szf/hné-Lm vg

1961. május 23.

három esztendeje, hogy a nagy-alföld déli részén, a békés megyei pusztaföldvár határában olajat és földgázt találtak. mint az országos kőolaj- és gázipari trösztnél közölték, az 1958-ban megkezdett kutatások és termelési próbák első szakasza most sikerrel befejeződött és megkezdtek a tekintélyes kiterjedésű olajmező termelésbe állítását.

a művelési terv szerint az olajat, illetve a gázt két szintről bányásszák. a felső tároló szint a mező északnyugati peremén helyezkedik el, mint egy 1700 méter mélységben. a termelőkutak furásához itt már hozzáfogtak, a munkát az év derekára befejezik és a harmadik negyedévben folyamatosan valamennyit termelésbe állítják. ezek a kutak viszonylag gázzegények, az olajat itt részben segédgázzal, részben mélyszivattyúval hozzák felszínre. a mező nagyobb olajkincsét tároló alsó szint 1800 méter mélyen helyezkedik el, ez gázban is igen gazdag, az olajat a feltörő gáz hajtja fel. a második szint termelő kutjainak kiképzéséhez a második félév elején fognak hozzá, a most készülő művelési terv szerint. a műveléshez szükséges külszíni berendezések tervezése folyamatban van.

később gázdúsító és keverő berendezést is építenek a pusztaföldvári olajmezőn, tervezik továbbá a termelés korszerűsítésére automata központ felállítását. ezt megelőzően a mező főgyűjtő állomásától iparvágányt építenek a kardoskúti vasútállomásig, a kardoskút-orosháza közötti vasuti vágányt pedig nagyobb teherbírásra cserélik ki, hogy a nehéz tartálykocsik, amelyek a pusztaföldvári olajat szállítják, akadálytalanul közlekedhessenek.

az alföld legnagyobb olajtermelő helyének ígéretkező pusztaföldvári mező kapacitását csak akkor tudják majd teljes hitelességgel megállapítani, ha a művelési terv teljesen elkészült. már most bizonyos azonban, hogy naponta nagymennyiségű olajjal gyarapítja az ország olajtermelését. nagyjelentőségű lesz földgáz-termelése is az alföld déli részének olcsó tüzelőanyaggal való ellátása szempontjából. a pusztaföldvári gázt a későbbi években távvezetéken egészen szegedig eljuttatják. több üzemnek, így például az orosházai tervezett új üvegyárnak is ez lesz a tüzelőanyaga. /mti/

--

10.47 11⁵⁵

- 15 -

Se

bb 30. /négy-öt évvel... 2. folyt./- szb

a baráti országok vegyiparának munkáját előmozdító üzem kezdte meg működését a budapesti kénsavgyárban az idei első negyedévben. a vegyiparban köztudomásúlag egyes munkafolyamatokhoz olyan anyagra, katalizátorra van szükség, amely magában a vegyi folyamatban nem vesz részt, de szükség szerint gyorsítja, vagy lassítja azt. a kénsavgyártás és egyes szervesvegyipari termékek, így a festékek katalizátorának előállításához nélkülözhetetlen anyag a vanádium pentoxid, amelyet a timföldgyártás hulladékából, a vanádium iszaból nyernek. a tisztított vanádium pentoxidot a baráti országok angliából importálják, ezért a kgst vegyipari állandó bizottsága célul tűzte ki a baráti táboron belüli előállítását, hogy kiküszöbölje a nyugati behozatalt. gyártását a magyar iparra bízta.

a budapesti kénsavgyárban kitarító kísérletek után most megkezdett gyártás igen eredményes. a magyaróvári timföldgyárból érkező iszapot a kénsavgyári üzemben dúsítják, izzítják, ezzel vanádium tartalmát növelik és a legtisztább vanádium pentoxidot főleg csehszlovákiába és Lengyelországba szállítják. az idén 130 tonnát állítanak elő, később szükség szerint növelik a termelését. a timföldgyári hulladékból származó értékes anyag korszerű technológiával történő előállítása számottevően növeli a gyár termelékenységét.

a kgst általános gépgyártási szekciójának ajánlása alapján magyar szakemberek számos olyan gépet terveztek, amelynek műszaki színvonala eléri, sőt nem egy esetben túl is haladja a nemzetközi színvonalat. husipari gépeink például nemrég még korszerűtlenek voltak, néhány év alatt azonban olyan berendezéseket sikerült kialakítani, amelyeket még a fejlett iparral rendelkező országokban is elismertek. most már szériás sorozatokban szállítjuk exportra például a nagyteljesítményű darológépeket, a szakaszos és a folyamatos működésű töltőgépeket, a vákuumos huskeverő berendezéseket. most új típusú még korszerűbb gépek próbái kezdődtek meg, s rövidesen már nagy sorozatokban készül a folyamatos vágó-keverő és az automatikus működésű töltőgép.

a konzervipari gépgyártásnak még a külföldi országokban is meglehetősen kicsi a múltja, mégis olyan kiváló gépeket terveztek szakembereink, amelyek mind teljesítmény, mind a külső kivétel szempontjából nemzetközileg is megfelelnek. már többször komplett konzervgyári berendezést exportáltunk, a legújabb a teljesen magyar konstrukciójú k-5-ös típusú paradicsomsűrítő automata gépsor, amely felveszi a versenyt az imsert mazzoni olasz típussal. a berendezést az idei budapesti ipari vásáron is kiállítják. /mti/

--

10.10. 10⁵⁰

- 14 -

se

bb 26. befejeződött a kutatás első szakasza a pusztaföldvári olajmezőn, a második félévben megkezdik a rendszeres termelést. tekintélyes mennyiségű olajjal és földgázzal gyarapodik a népgazdaság

i szf/hné-lm vg

1961. május 23.

három esztendeje, hogy a nagy-alföld déli részén, a békés megyei pusztaföldvár határában olajat és földgázt találtak. mint az országos kőolaj- és gázipari trösztnél közölték, az 1958-ban megkezdett kutatások és termelési próbák első szakasza most sikerrel befejeződött és megkezdtek a tekintélyes kiterjedésű olajmező termelésbe állítását.

a művelési terv szerint az olajat, illetve a gázt két szintről bányásszák. a felső tároló szint a mező északnyugati peremén helyezkedik el, mint egy 1700 méter mélységben. a termelőkutak furásához itt már hozzáfogtak, a munkát az év derekára befejezik és a harmadik negyedévben folyamatosan valamennyit termelésbe állítják. ezek a kutak viszonylag gázszegények, az olaj itt részben segédgázzal, részben mélyszivattyúval hozzák felszínre. a mező nagyobb olajkincsét tároló alsó szint 1800 méter mélyen helyezkedik el, ez gázban is igen gazdag, az olajat a feltörő gáz hajtja fel. a második szint termelő kutjainak kiképzéséhez a második félév elején fognak hozzá, a most készülő művelési terv szerint. a műveléshez szükséges külszíni berendezések tervezése folyamatban van.

később gázdusító és keverő berendezést is építenek a pusztaföldvári olajmezőn, tervezik továbbá a termelés korszerűsítésére automata központ felállítását. ezt megelőzően a mező főgyűjtő állomásától iparvágányt építenek a kardoskúti vasútállomásig, a kardoskút-orosháza közötti vasuti vágányt pedig nagyobb teherbírására cserélik ki, hogy a nehéz tartálykocsik, amelyek a pusztaföldvári olajat szállítják, akadálytalanul közlekedhessenek.

az alföld legnagyobb olajtermelő helyének ígérkező pusztaföldvári mező kapacitását csak akkor tudják majd teljes hitelességgel megállapítani, ha a művelési terv teljesen elkészült. már most bizonyos azonban, hogy naponta nagymennyiségű olajjal gyarapítja az ország olajtermelését. nagyjelentőségű lesz földgáz-termelése is az alföld déli részének olcsó tüzelőanyaggal való ellátása szempontjából. a pusztaföldvári gázt a későbbi években távvezetéken egészen szegedig eljuttatják. több üzemnek, így például az orosházi tervezett új üvegyárnak is ez lesz a tüzelőanyaga. /mti/

--

10.47 11⁵⁵

- 15 -

se

bb 23. a gramm százmilliomod részéből is megállapítja az anyagok vegyi összetételét az új magyar lángfotométer

i tr/sze szb vg

1961. május 23.

új, igen szellemes és sok részletében teljesen eredeti megoldású műszer készült el különböző területeken dolgozó szakembereink együttműködése révén.

az új műszer, az úgynevezett lángfotométer működésének elve meglehetősen egyszerű. a készülék az anyagot egy rendkívül finom - pungor ernő docens és hegedüs andrás vegyész mérnök által konstruált - porlasztón át állandóan égő, erős lángba juttatja. a magyar optikai műveket kidolgozott optikai berendezés pedig - prizma, vagy a láng előtt levő, különböző színszűrőkből összeállított gyűrű segítségével - „megfigyeli”, hogy az anyag elégeése közben hogyan változik meg a láng színe. maga a műszer, nem pedig az emberi szem megbízhatatlan érzékelése állapítja meg tehát tévedhetetlen biztonsággal a lángban jelentkező szint, illetve ennek hullámhosszát, s ezen keresztül azt, hogy mennyi és milyen anyag, vagy anyagok elégeése okozta az elszíneződést.

a műszer annyira érzékeny, hogy egyetlen köbcentiméternyi oldatban a gramm százmilliomod részét kitevő anyag jelenlétét, minőségét és mennyiségét is meg tudja állapítani, s a vizsgálat mindössze husz-harminc másodpercet vesz igénybe.

a számos laboratóriumi kísérletben jói bevált műszer üzemi mintapéldánya még ebben az évben elkészül. /mti/

--

bb 24. 120.000 hold futóhomokot, illetve savanyu és szikes talajt javítanak meg az idén - a javítási költségek többszörösen visszatérülnek

i cs/gk szb ká

1961. május 23.

nagyrányu talajjavítási munkák kezdődtek az idei avaszon: az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek kereken 120.000 hold gyengén termő, többnyire rossz szerkezetű talaj megjavítására kötöttek szerződést a talajjavító vállalattal. fekete adóján, a földművelésügyi minisztérium talajerőgazdálkodási előadója tájékoztatásul közölte, hogy a felszabadulás óta évről-évre mind nagyobb területen állítják helyre a talajszerkezeti és a talajkémiai egyensúlyt és eddig - 13 év alatt - 576.000 hold földet tettek ismét jól termővé. ennek a területnek egy évi - búzában számított - többlettermése 1,714.900 mázsa. a gazdaságossági számítások szerint a javítási költségek általában három-öt év alatt visszatérülnek. /folyt.köv./

Se

10.55. 12.º

- 16 -

bb 24. /120.000 hold futóhomokot,... folyt./- szb

az egy-egy évre jutó javítási költséghányad népgazdasági szinten a savanyu talajoknál 3.5-szörösen, a szikes talajok kémiai javításánál 3.1-szeresen, a digózásnál pedig 6.35-szörösen térül vissza. a megjavított sovány homokföldek a javítási költséget három-négyszeresen fizetik vissza.

az idei esztendőre előirányzott javítások zöme - 74.000 hold - gyengén termő savanyu talaj, 8.000 holdat javítanak meg a somogyi, a bács-kiskun megyei és a szabolcsi futóhomok területekből, az alföldi szikesekből pedig 38.000 holdat. ezenkívül a kisbalatoni vízhasznosító társulat nagy területeken folytat láptalajjavítást: lecsapolással, vízrendezéssel nagy és értékes termőterületeket nyernek. az év első negyedében savanyu talajból 20.330, a szikesekből kereken 2000, a futóhomokból pedig 237 holdat tettek termővé. /mti/

--

bb 25. határidő előtt elkészült a százhalombattai erőmű-építkezés duna kikötője és rakodóhelye - három héttel előbb megkezdődött a folyómederben a barátság olajvezeték helyének próbakotrása

i sb/hné szb vg

1961. május 23.

a szovjet, a csehszlovák, a keletnémet, a lengyel és a magyar dolgozók közösen építik a 4500 kilométeres barátság-kőolajvezetékét, amely a volgamenti lelőhelyekről szállítja majd a szovjet olajat a baráti országokba. a Lvovi szovjet építők felhívására mind az öt országban verseny kezdődött az építési feladatok határidőinek pontos teljesítéséért, s most bekapcsolódtak e versenybe a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat dolgozói is.

a soroksári dunaágot és a nagy-dunát átszelő kőolajvezeték ágyát kell elkészíteni a folyó medrében. a vizalatti árok megtervezésére azonban olyan rövid idő állt a mérnökök rendelkezésére, hogy veszélybe került a kivitelezés határideje. a vállalat dolgozói ezért felajánlották, hogy határidő előtt megkezdik a részletes tervek elkészítéséhez szükséges próbakotrásokat. szabad kotróhajójuk nem volt, de a százhalombattai erőműépítkezés kiszolgálására készülő kikötő- és rakodóhely kivitelezésének meggyorsításával rövid idő alatt megszerezték a gépet. egyszerűsítették a kotróhajó munkáját. így jóval a határidő előtt befejezték a 160 méteres uszályrakodó és kikötő építését, s ezzel három héttel előbb megkezdhetik az olajvezeték ágyának próbakotrását, a folyómeder talajának vizsgálatát, e 21 napos előny most már elegendő ahhoz, hogy a részletes tervek elkészüljenek és késedelem nélkül foghasznának hozzá a vizalatti árok üzemszerű kotrásához. /mti/

--

11.00. 12.º

- 17 -

Se

bb 27. a szegedi szabadtéri játékok jegyigénylőinek száma megközelíti a nyolcvanezeret - nagy az érdeklődés külföldről is

vid fm/ke-lm fm

1961. május 23.

szegeden a szabadtéri játékok előkészítését irányító „főhadiszállásokon”, a játékok igazgatóságán, az idegenforgalmi hivatalban és a jegyirodán már most, két hónappal a művészi eseménysorozat megkezdése előtt nagy a forgalom. telefonon, levélben és személyesen ezrek és ezrek érdeklődnek, mikor kaphatják meg az előadásokra szóló belépőjegyeket. eddig összesen mintegy negyvenezer napra jegyeztettek elő szállást a játékokra érkező látogatók. a korábbi éveknél lényegesen nagyobb most az érdeklődés az előadások iránt. a rendelkezésre álló jegyek ötven százelekát, csaknem nyolcvanezer darabot már előre megrendelték. budapest nagyüzemeiből, ipari nagyvárosainkból - miskolcraól, győrből, pécsről - egymás után futnak be a többszáz tagu csoportok jelentkezései. legutóbb a tatabányai szénbányászati tröszt ötszáz dolgozójának érkezését jelezték. az érdeklődésnek megfelelően az ibusz eddig 8, egyenkint mintegy ezer személyt szállító különvonat és körülbelül 160 ötven személyes különautóbusz indítását szervezi a játékok idején szegedre.

emelkedik a külföldi érdeklődők száma is. eddig a szovjetunióból négy, lengyelországból három, csehszlovákiából két, az ndk-ból egy turistacsoport érkezését jelezték. a helyi idegenforgalmi hivatal sok levelet kap egyén turistáktól is. a nyugati országokból az egyesült államokbeli l. s. ree rockfrodí lakoshoz hasonlóan sokan jelentik be, hogy szegeden kívánnak nyaralni a szabadtéri játékok idején. olasz, angol, nyugatnémet kereskedők érdeklődnek a szórakozási lehetőségekről. a párizsi keleti nyelvek főiskolájának magyar szakos hallgatói azt írják, hogy júliusban több napot töltenek majd szegeden és megérintik két híres operánk, a bánk bán és a hunyadi lászló szabadtéri előadását.

bár budapesten és néhány vidéki városban már megkezdtek a jegyek árusítását, az igénylők zömmel csak a hónap végén kapják meg belépőjegyeiket, ugyanis a szegedi iroda most osztályozza, csomagolja a megrendelők részére a jegyeket. a hónap végén kezdik meg a jegyek árusítását szegeden is./mti/

11.20. 12te

- 18 -

bb 29. egészségügyi, fiziológiai, lélektani vizsgálatok a mezőgazdasági munkaviszonyok és az emberi adottságok összehangolására - dr. tangl harald nyilatkozata a mezőgazdasági szervezéstudományi és munkabiológiai bizottság programjáról

i ie szb ká

1961. május 23.

a magyar agrártudományi egyesület keretében a közelmúltban alakult meg a szervezéstudományi és munkabiológiai bizottság. a magyar távirati iroda munkatársa megkérte dr. tangl harald kossuth-díjas biológust, a bizottság elnökét: ismertesse az új tudományos szervezet feladatát, programját.

- a munkabiológia aránylag fiatal tudomány, mezőgazdasági vonatkozásban pedig világszerte is csak rövid múltra tekinthet vissza. az ezirányú kutatómunka a huszas évek derekán indult meg, de azóta sokat fejlődött, széles kiterjedt. a szovjetunió mezőgazdasági oktatási intézményeiben a munkabiológia ma már rendes tantárgy. hazánkban a huszas évek végén kezdődött a mezőgazdasági munkafiziológia művelése, s a legutóbbi évek több jelentős szervezeti eredményt is hoztak: 1957-ben megalakult a mezőgazdasági munkaegészségügyi bizottság, a tudományos akadémia gyermeklélektani intézetében pedig tavaly óta foglalkoznak mezőgazdasági pszichológiai kutatásokkal.

- az agrártudományi egyesület új bizottságának életre hívását az indokolja, hogy a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek kialakulásával mind inkább előtérbe kerülnek a munkabiológiai problémák; kutatásuk és megoldásuk szükségessé, lehetővé vált. a bizottság összefogja a mezőgazdaság és a hozzákapcsolódó területek gyakorlati és kutató szakembereit, különböző egészségügyi és lélektani intézmények képviselőit, - mindazokat, akiknek együttes, összehangolt munkájára szükség van a mezőgazdaságban dolgozók munkatevékenységére vonatkozó tudományos vizsgálatokhoz. ezek jelentőségét aláhuzza az a tény, hogy mezőgazdaságunknak jelenleg még az emberi munkaerő a legfőbb energiaforrása. ebből következik, hogy a mezőgazdasági termelés tervezése és szervezése során az ember adottságait, munkatevékenységének jellegét és körülményeit legalább olyan mértékben és olyan behatóan kell figyelembe venni, mint a technikai és közgazdasági tényezőket.

dr. tangl harald ezután a a bizottság munkaprogramjáról tájékoztatót:

/folyt.köv./

11.25. 12te

- 19 -

se

bb 29. /egészségügyi, fiziológiai... folyt./ szb

- egyik legfőbb feladatunk a mezőgazdasági munkaviszonyok és az emberi adottságok összehangolását célzó kutatások szervezése, koordinálása. a kutatások három fő területre terjednek ki, ennek megfelelően három albizottságot is szerveztünk. a munkaegészségügyi albizottság tanulmányozza az egyes munkafolyamatok foglalkozási ártalmait, s javaslatokat dolgoz ki ezek megelőzésére. komplex vizsgálatokat is végez majd a különböző típusú mezőgazdasági üzemekben, hogy meghatározza az üzemegészségügyi követelményeket, s tanulmányokat készítsen az üzemi-orvosi intézmény kialakításához. a munka-fiziológiai bizottság ugynevezett munkatükrök alapján folytat majd speciális vizsgálatokat, amelyeknek eredményei a legmegfelelőbb munka- illetve pihenési rendszerek kidolgozásánál hasznosíthatók. a fiziológiai kutatások foglalkoznak a gépesítéssel kapcsolatos baleset-elhárítással, továbbá a mezőgazdaságban dolgozó nők és fiatalok fizikai terhelhetőségének egzakt meghatározásával.

- a munkalélektani vizsgálatok - amelyeknek irányítására szintén albizottságot hoztunk létre - kiterjednek többek között a munkacsoportokra és a mezőgazdasági üzemvezetésre, s olyan körülmények kialakítását célozzák, amelyben a dolgozók jól érzik magukat és a magas munka-termelékenységet elérni. tanulmányozzuk majd azt is, hogy milyen lélektani tényezőknek van szerepük a falusi lakosság városba-vándorlásában és a mezőgazdasági munkaerő üzemek közötti fluktuációjában.

- bizottságunk programjában fontos helyet szántunk a munkabiológiai ismeretek széleskörű terjesztésének. ennek érdekében tanfolyamot szervezünk a mezőgazdasági üzemek vezetői részére, állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben, géppálmásokon pedig konzultációkat rendezünk különböző szakemberek részvételével. összeállítjuk a munkabiológiai alapismeretek „tananyagát”, is, mégpedig többféle színvonalon, az alapfokú mezőgazdasági tanfolyamoktól az agrárfelső oktatási intézményekig számos fokozat részére.

- munkaegészségügyi, fiziológiai, lélektani vizsgálatainkkal a mezőgazdasági üzemek vezetőinek, illetve a termelés tervezőinek és szervezőinek nyújtunk közvetlen segítséget, mert a feltárt adatok megmutatják: milyen körülmények között tud a legeredményesebben dolgozni az ember. ha például pontosan tudjuk, hogy egy bizonyos munkánál a fáradtság következtében mennyi idő után kezd csökkenni a teljesítmény, akkor azt is tudjuk, mikor kell a pihenő-szüneteket beiktatni.

- programunkban szerepel - mondotta befejezésül dr. tangl harald - a szocialista mezőgazdaság szervezéstudományi és munkabiológiai kérdéseinek első széleskörű, nyilvános tanácskozása is. ez év decemberében mezőgazdasági szervezéstudományi és üzemvezetési kongresszust rendezünk, amelyen a szovjetunió és a többi baráti ország érdekelt szakembereivel együtt vitatjuk meg ennek a fiatal tudományágak időszerű problémáit. /mti/

11.35.42.²⁰

- 20 -

Se

bb 31. meghalt kalotai gábor

j/hk-lm

1961. május 23.

kalotai gábor, a munkásmozgalom régi harcosa, a fővárosi tanács tagja, a fővárosi tanács vb. népművelési állandó bizottságának titkára, a gorkij filmszínház üzemvezetője 58 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. temetése május 24-én, szerdán délután 3 órakor lesz a kerepesi uti temetőben. /mti/

.-

bb 32. Louise mamiac-wurmser

gk-lm hk

1961 május 23.

a francia-magyar baráti társaság főtájtikára a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására hazánkba érkezett. /mti/

.-

bb 33. jelentős javulást eredményezett az orvosi ellátás átszervezése a 2. kerületben - a kerületi tanács ülése

t hl/gk-lm hk

1961. május 23.

a 2. kerületi tanács keddi ülésén a gyógyító megelőző orvosi ellátásnak a kerületben bevezetett új szervezeti formával foglalkozott. dr. kovács istván, a tanács egészségügyi osztályának vezetője beszámolt az átszervezés kedvező tapasztalatairól. elmondotta, hogy az egységes gyermekegészségügyi szolgálatot fél évvel ezelőtt vezették be a kerületben.

/folyt.köv./

11.45.42.²⁵

Se

- 21 -

bb 33. /jelentős javulást... folyt./- szb

a kapás utcai rendelőben a gyermekszakrendelést és az addig külön szervezetben működött csecsemő- és gyermekvédelmi szolgálatot megszüntették, s egyidejűleg hét főállású - nyolc órás - gyermek-körzeti orvosi állást szerveztek, egy kerületi gyermekgyógyász-főorvos irányításával. így egy városra körülbelül 100 csecsemő és mintegy kétezer 14-ven alatti gyermek jut, ami megközelíti a budapesti tervezett normát. a gyermekorvosok tanácsadással ellenőrzik a hat éven aluli gyermekek állapotát, tízennégy éves korig szakorvosi rendelést nyújtanak a gyermekrendelőben, s gyógykezelik a lakásukon fekvő beteg gyermekeket. minden gyermekorvos területéhez két-két védőnő tartozik. az eddigi tapasztalatok szerint a gyermekorvosokat naponta két-három esetben hívják beteghez, ezenkívül az orvosok hívás nélkül is látogatják az újszülötteket, a koraszülötteket, általában a veszélyeztetett gyermekeket. ezzel tulajdonképpen a házi orvosi rendszer valósul meg a gyermekgyógyászatban. az ellátás javulását mutatja, hogy a csecsemő-megbetegedések száma csökkent, s kevesebb a kórházba utalás is.

a felnőtt betegek jobb orvosi ellátására bevezették az egységes belgyógyászati betegellátás új rendszerét. ennek lényege, hogy bizonyos terület lakosságának egészségéért meghatározott orvoskollektíva felel. a közönség nagy többsége helyesléssel fogadta az új rendszert, mert így gondosabb a betegek kivizsgálása, a kórházi beutalás pedig huzavona nélkül történik. a kórházi osztályok zsúfoltsága észrevehetően enyhült. ezt a jól bevált szervezeti formát a továbbiakban kiterjesztik majd a nőgyógyászati ellátásra is.

a kerületi szakorvosi rendelőintézetekben megvalósították az irányított betegbehívás rendszerét. ez lehetővé teszi a várakozás nélküli rendelést, az orvosok nyugodtabban végezhetik munkájukat. az új rendszernek tulajdonítják, hogy a zsúfoltság és a várakozás észrevehetően csökkent.

tervezik a gyermekellátás szoros összekapcsolását a jános-kórház gyermekosztályával, továbbá a szülészeti-nőgyógyászatnak és a terhesrendelésnek ellátási terület szerinti egyesítését. később sor kerül az üzemorvosi szolgálatnak a belgyógyászati-ellátáshoz hasonló átszervezésére is. /mti/

11.50. 13⁰⁵

- 22 -

195

bb 34. kedd: francia nap az ipari vásáron - sajtótájékoztató a műszaki könyvkiadásról - a román könnyűipari miniszter látogatásai

t sz-hbj/te szb ki

1961. május 23.

kedden végre kedvezett az időjárás a vásárlátogatóknak, s kapunyitáskor már sokezren várták, hogy megtekintsék a hazai és a külföldi ipar remekait. a látogatókat 10 órakor a francia rádió és televízió által összeállított zeneműsorral köszöntötték, kedd ugyanis a franciák nemzeti napja a vásáron.

kedden megtekintette az ipari vásár több kiállítását a hazánkban tartózkodó román könnyűipari miniszter, alexandru sencovici. nagy józsefné könnyűipari miniszterrel együtt megnézték a helyi ipar, a könnyű gépipar kiállítását, majd ellátogattak a szovjet és a kínai pavilonba. ezután a több vállalatot képviselő francia oboyad cég megbízottja jean boyadjean meghívta nagy józsefné könnyűipari minisztert, tekintse meg az itt kiállított gépeket. nagy józsefné a román könnyűipari miniszterrel együtt ellátogatót a franciák pavilonjába, ahol működés közben megnézték az ügyes be rendezéseket, köztük a jersey vasalót és a szegélykötőgépet.

a műszaki könyvkiadó, amely szintén rendezett kiállítást a vásáron, kedden délelőtti sajtótájékoztatón ismertette munkáját. köpeczi béla, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóság főigazgatója elmondotta: a pavilonban kiállítják az utóbbi időben megjelent legjelentősebb műszaki könyveket és folyóiratokat. ugyanitt megtalálhatók a baráti országok műszaki könyvei is, amelyek nagy érdeklődést keltettek a látogatók körében. kiállításuk tájékoztat arról, milyen segítséget nyújt a műszaki könyvkiadás az ipari dolgozóknak. - az idén a baráti államok műszaki könyvei találhatók meg itt, remélhetőleg a jövő évben a tőkés országok műszaki könyveit is a nagyközönség elé tárhatjuk a vásáron, - mondotta köpeczi béla. ezután dr. csanádi györgy, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese méltatta a műszaki könyvkiadás jelentőségét, hangsúlyozta, egy esztendő alatt a kiadó egymillió példányban 180 műszaki könyvet és négy millió példányban 50 folyóiratot jelentet meg. a kiadó nemcsak a magyar, hanem szovjet, csehszlovák, angol, amerikai és német szerzők műveit is az olvasók rendelkezésére bocsátja. -/mti/

14.05

13.20.

- 23 -

195

bb 35. háromnapos ankétsorozat kezdődött az építőszerelő és vasipar fiatal műszaki dolgozóinak

t /sb-sze-lm vg

1961. május 23.

az építésügyi minisztérium gépesítési igazgatóságának, valamint az építők szakszervezete szerelő- és vasipari bizottságának rendezésében kedden megkezdődött az iparág fiatal mérnökeinek és technikusainak háromnapos ankétsorozata az építők rózsza ferenc művelődési házában.

a tanácskozáson szathmáry józsef egyetemi docens, valamint az iparág tapasztalt tervezői és kivitelező mérnökei hét előadást tartanak a műszaki fejlesztés eredményeiről és az újabb feladatokról. a fiatalok többek között megvitatják az épületlakatos, a bádogos- és a szerelőipar, s az építőipar gépesítésének legsürgősebb teendőit, az automatizálás lehetőségét. az ipari vásárt is megtekintik és megbeszélik, hogy a vásártalaj alapján mit tudnak hasznosítani az iparág fejlesztésében. az em gépesítési igazgatósága a tanácskozás végén három pályázatot hirdet a fiatalok részére az automatizálás, a távirányítás, és az új helyettesítő anyagok felhasználásának kiterjesztésére. /mti/

--

bb 36. budapestre érkezett a lengyel vöröskereszt küldöttsége

gk-lm hk

1961. május 23.

a magyar vöröskereszt meghívására egyhetes tartózkodásra budapestre érkezett a lengyel vöröskereszt háromtagú küldöttsége, dr. irena domanska elnöknő vezetésével. a delegáció itt tartózkodása alatt tanulmányozza a magyar vöröskereszt munkáját. /mti/

14.10

--

11.05.

- 24 -

102

bb 37. 10.000 méhcsaládot indultak el az északi akácterületekre a baranyai méhészek

vid ká/-j-lm mi

1961. május 23.

a baranyai méhészek miután a megyében, az ország legdélkebb vidékén már elvirágzott az akác, most az északibb fekvésű akácterületekre vonulnak a méhcsaládokkal. erre azért is szükség van, mert a baranyai akácvirágzás a hűvös-esős idő miatt nem a legjobban sikerült. a megye 40 méhész szakcsoportjának s a mohácson működő szakszövetkezetnek tagjai körülbelül 10.000 méhcsaládot szállítanak ezekben a napokban a vasi és nógrádi akácerdőkbe. /mti/

--

bb 38. a göcseji erdőkben megjelent a vargánya

vid ká/j-lm mi

1961. május 23.

a bőséges májusi csapadék után göcsej nagykiterjedésű erdeiben megjelentek a legkedveltebb gombafajták: a vargánya és a róka gomba. az erdei termékeket feldolgozó és értékesítő vállalat zalaegerszegi kirendeltsége 84 gyűjtőállomást állított fel az itteni községekben, s megkezdte a gomba felvásárlását. az erdei termés egy részét frissen szállítják a fővárosba, nagyobb részét pedig helyben szárítják. /mti/

--

bb 39. kétméteres harcsát fogtak a zalában

vid ká/j-lm mi

1961. május 23.

ritka horgászszereccse érte a minap kovács istván zalabéri lakost. a zala folyóban 2 méter hosszú 45 kilós harcsa akadt horgára. a kétméteres rablót csak 3 órai küzdelem után sikerült partra tennie. /mti/

14.45

--

14.00

- 25 -

bb 43. győr megyéből 100 szövetkezeti gazda érkezett a fővárosba

vid ká/j szb ká

1961. május 23.

a termelőségmozgatók biztosító és önszervező csoportjának szervezésében kedden 100 szövetkezeti gazda érkezett győr megyéből budapestre. a szövetkezetek két napot töltenek budapesten, felkeresik az ipari vásárt, megtekintik a parlamentet, megismerkednek a főváros nevezetességeivel. /mti/

--

bb 44. csaknem négymillió forint a borsodi iparvidék kereskedelmi hálózatának korszerűsítésére

vid te szb ki

1961. május 23.

a borsod megyei iparvidéken, elsősorban a putnoki és az ózdi járás bányásztelepüléseiben, sok a „fehér folt”, a kereskedelmi üzlethálózatban. ezért a megyei tanács az idén megkezdte a hálózat fejlesztését és korszerűsítését. erre a célra csaknem négymillió forintot költenek.

hét nagyforgalmu üzletet, többek között ózdon, sajszentpéteren, putnokon önkiszolgálóvá alakítanak át. három helyen, ruda-bányán, upponyban és somsálybányán ugynevezett peremboltot létesítenek százezer-százezer forintos költséggel. a peremboltokban az élelmiszereken kívül különböző háztartási cikkeket is vásárolhatnak a bányatelepek lakói, s így nem kell a kisebb beszerzéseknél 10-15 kilométert utazniok. sáta községben most készült el 1.2 millió forintos beruházással korszerű bolti egység, amelyben kedden megkezdtek az árusítást.

kereskedelmi építkezésekhez kezdtek hozzá tiszaszederkényben, az erőmű és az épülő tiszavidéki vegyi kombinát dolgozóinak zavartalan áruellátására. csaknem egymillió forintos költséggel új éttermet, sörözőt, cukrászdát építenek. berendeznek új húsz- és zöldségboltot, valamint ruházati üzletet is. /mti/

1500

--

14.17.

KZ

- 26 -

bb 40. megkezdődött a mezőgazdasági technikumok országos gyakorlati versenye

vid le/ká-j-lm m1

1961. május 23.

kedden megkezdődött pápán a mezőgazdasági technikumok és szakiskolák immár hagyományos, országos gyakorlati versenye. május első három hetében 28 technikumban és 16 szakiskolában mérte össze gyakorlati jártasságát több mint 1200 tanuló. a legjobbak - osztályonként hárman, összesen 150-en - vesznek részt az országos csoportversenyben, amely 3 napig tart. a fő „versenyszámok”: az erő- és munkagépek kezelése, gyakorlati feladatok a növénytermesztés, állattenyésztés, kertészet és gépészet köréből. meg kell határozniok többek között az állatok fajtáját és életkorát, vetőmagosztályozást, gépkarbantartást, gépjavitásokat kell végezniök. a legjobb csoport elnyeri a földművelésügyi miniszter vándorzászlaját.

a csoportversenyből 23-an jutnak a döntőhöz amelyre pénteken kerül sor. az egyéni győztesek és helyezettek pénz-, illetve könyvjutalomban részesülnek. /mti/

--

bb 41. nyugdíjba vonult benicz zsigmond, kossuth-díjas gépállomási igazgató

vid ká/sz-lm

1961. május 23.

benicz zsigmond, a körmendi gépállomás kossuth-díjas igazgatója, aki 1948-tól, a gépállomások megalakulásától irányította ezt a mezőgazdasági üzemet, most nyugdíjba vonult. szak-szerű vezetésének köszönhető, hogy a körmendi gépállomás a nehéz őrségi talajon is országosan kiemelkedő eredményeket ért el, és éveken át a legjobb gépállomások között szerepelt. az idős vezető munkatársai szeretettel bucsúztatták. /mti/

1500

--

14.40.

KZ

- 27 -

bb 45. időjárásjelentés

tm szb hk

1961. május 23.

a meteorológiai intézet jelenti május 23-án, kedden 13 órakor:
több napsütés

európa legnagyobb részén felhős, szeles, esős az idő. nagyobb felmelegedések csak a szovjetunió európai területének déli részén és az ibériai félszigeten vannak, ahol tegnap napközben a hőmérséklet legmagasabb értékei elérték a 26-28 fokot. európa nagy részén azonban még mindig az átlagosnál valamivel alacsonyabbak a hőmérsékleti értékek. hazánkban tegnap felhős idő volt. sokfelé esett az eső. kapuvárról, magyaróvárról és csornáról zivatar jeleket jelentettek. magyaróvárton jégeső is hullott. káldon 8, siófokon 9, sztálinvárosban 10, farkasgyepűn 13, kapuváron 25 milliméter esőt mértek. a nagykanizsa-dérecen vonaltól délre csak békéscsabán volt egyórás napsütés, ettől északra egy-négy órán át sütött a nap. napközben a hőmérséklet 14-20, a tiszántúlon 17-22 fokig emelkedett. hajnalban a levegő a nyugati és északi határszélen 5-9, máshol 9-12, siófokon azonban csak 13 fokig hűlt le.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.4 fok volt, a sokévi átlagnál 1.9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű elhőzet, többórás napsütéssel. néhány helyen délutáni záporosó, zivatar. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-9, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-22 fok között.

előrejelzés a balaton területére szerda reggelig: mérsékelt északi, északnyugati szél. változó mennyiségű felhőzet, délutáni záporosó nincs kizárva. a hőmérséklet napnyugtakor 14-16, hajnalban 8-10 fok között.

a duna vízállása ma reggel: 465 centiméter. /mti/

14.42.

- 28 -

KE

bb 46. fővárosi termelőszövetkezetek talajergazdálkodási ankétja

i ie szb ká

1961. május 23.

a fővárosi termelőszövetkezeteknek évente 35-40 ezer vagon szervestrágyára van szükségük, hogy sajátos profiljuknak megfelelően elegendő zöldséget, gyümölcsöt termeszthessenek. az állatállomány szükség szerű korlátozottsága miatt azonban csak mintegy 15.000 vagon istállótrágya áll rendelkezésükre. ez a probléma készítette a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályát, az mszbt-t és a hazafias népfrontot, hogy talajergazdálkodási ankétra hívja össze a budapesti termelőszövetkezetek szakembereit.

az mszbt klubjában kedden délelőtt megrendezett ankéton dr. jócsik lajos, a fővárosi talajergazdálkodási vállalat műszaki vezetője elmondotta: vállalatuk éppen annyi ipari szervestrágyát állít elő, mint amennyire a főváros termelőszövetkezeteinek szükségük volna. a szövetkezetek viszont ennek csak néhány százalékát veszik igénybe, a különféle komposzttrágyákat pedig szinte egyáltalán nem. az idegenkedés fő oka, hogy ezeket a trágyaféleségeket még kevésbé ismerik.

az ankéton ismertették a komposzttrágyák összetételét, amely igen alkalmas a talajergo visszafőtására, s az állami gazdaságok képviselői beszámoltak gyakorlati tapasztalataikról is. a pestszolnok megyei pincegazdaság 1200 hold szőlőjében kizárólag ipari szervestrágyát használnak, s ezzel évek óta 23-27 mázsás termést érnek el. az inárcsi gazdaságban végzett kísérletek szerint a háztartási és a csérikomposzt 25-30 százalékkal nagyobb termést és fél-egy fokkal magasabb cukorfokot eredményezett, mint az istállótrágya. a törökbálinti állami gazdaságban ipari szervestrágyával javították fel leromlott talajukat is. ezek az adatok azt bizonyítják, hogy bár az ipari szervestrágya drágább a csak korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló istállótrágyánál, használata mégis igen kifizetődő.

az ankéton részvevő termelőszövetkezeti szakemberek délután megtekintették az ipari szervestrágyát készítő telepeket. /mti/

--

14.45.15¹⁰

KE

- 29 -

bb 45. időjárásjelentés

tm szb hk

1961. május 23.

a meteorológiai intézet jelenti május 23-án, kedden 13 órakor:
több napsütés

európa legnagyobb részén felhős, szeles, esős az idő. nagyobb felmelegedések csak a szovjetunió európai területének déli részén és az ibériai félszigeten vannak, ahol tegnap napközben a hőmérséklet legmagasabb értékei elérték a 26-28 fokot. európa nagy részén azonban még mindig az átlagosnál valamivel alacsonyabbak a hőmérsékleti értékek. hazánkban tegnap felhős idő volt. sokfelé esett az eső. kapuvárról, magyaróvárról és csornáról zivatar jeleket jelentettek. magyaróvárrott jégeső is hullott. káldon 8, siófokon 9, szőlővárosban 10, farkasgyepűn 13, kapuváron 25 milliméter esőt mértek. a nagykanizsa-débrece vonaltól délre csak békéscsabán volt egyórás napsütés, ettől északra egy-négy órán át sütött a nap. napközben a hőmérséklet 14-20, a tiszántúlon 17-22 fokig emelkedett. hajnalban a levegő a nyugati és északi határszélen 5-9, máshol 9-12, siófokon azonban csak 13 fokig hűlt le.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 15.4 fok volt, a sokévi átlagnál 1.9 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű elhőzet, többórás napsütéssel. néhány helyen délutáni záporosó, zivatar. mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-9, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-22 fok között.

előrejelzés a balaton területére szerda reggelig: mérsékelt északi, északnyugati szél. változó mennyiségű felhőzet, délutáni záporosó nincs kizárva. a hőmérséklet napnyugtakor 14-16, hajnalban 8-10 fok között.

a duna vizállása ma reggel: 465 centiméter. /mti/

14.42.

- 28 -

KE

bb 46. fővárosi termelőszövetkezetek talajérőgazdálkodási anketja

i le szb ká

1961. május 23.

a fővárosi termelőszövetkezeteknek évente 35-40 ezer vagon szerves trágyára van szükségük, hogy sajátos profiljuknak megfelelően elegendő zöldséget, gyümölcsöt termeszthessenek. az állatállomány szükség szerinti korlátozottsága miatt azonban csak mintegy 15.000 vagon istállótrágya áll rendelkezésükre. ez a probléma készítette a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályát, az mszbt-t és a hazafias népfrontot, hogy talajérőgazdálkodási anketra hívja össze a budapesti termelőszövetkezetek szakembereit.

az mszbt klubjában kedden délelőtt megrendezett anketon dr. jócsik lajos, a fővárosi talajérőgazdálkodási vállalat műszaki vezetője elmondotta: vállalatuk éppen annyi ipari szerves trágyát állít elő, mint amennyire a főváros termelőszövetkezeteinek szükségük volna. a szövetkezetek viszont ennek csak néhány százalékát veszik igénybe, a különféle komposzttrágyákat pedig szinte egyáltalán nem. az idegenkedés fő oka, hogy ezeket a trágyaféleségeket még kevésbé ismerik.

az anketon ismertették a komposzttrágyák összetételét, amely igen alkalmas a talajérő visszapótlására, s az állami gazdaságok képviselői beszámoltak gyakorlati tapasztalataikról is. a pestszolnok megyei pincegazdaság 1200 hold szőlőjében kizárólag ipari szerves trágyát használnak, s ezzel évek óta 23-27 mázsás termést érnek el. az inárcsi gazdaságban végzett kísérletek szerint a háztartási és a csérikomposzt 25-30 százalékkal nagyobb termést és fél-egy fokkal magasabb cukorfokot eredményezett, mint az istállótrágya. a törökbálinti állami gazdaságban ipari szerves trágyával javították fel leromlott talajaikat is. ezek az adatok azt bizonyítják, hogy bár az ipari szerves trágya drágább a csak korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló istállótrágyánál, használata mégis igen kifizetődő.

az anketon részvevő termelőszövetkezeti szakemberek délután megtekintették az ipari szerves trágyát készítő telepeket. /mti/

--

14.45.15¹⁰

- 29 -

KE

bb 48. kádár jános elvtárs beszéde a gamma optikai művek és a csepel autógyár dolgozóinak nagygyűlésén

n.sz. szb l1

1961. május 23.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára a múlt héten a gamma optikai művekben, majd a csepel autógyárba látogatott és - mint már hírt adtunk róla -, beszédet mondott a dolgozók gyűlésén.

bevezetőben mindkét gyárban köszönetet mondott a szíves meghívásért és azért az elvtársi, baráti fogadtatásért, amelyben részesítették. ezután mindkét gyárban részletesen szólt a hároméves terv eredményeiről, az ötéves tervről, az ipar és a mezőgazdaság helyzetéről, valamint más időszerű kérdésekről. az alábbiakban részleteket közlünk a beszédekből.

- Önök tudják, hogy amikor mi a közállapotokat mérlegre tesszük, sohasem kiáltunk háromszoros ^{hip, hip, hurrát,} az ember ugyanis mindig jobbra törekszik, s mindig többet akar, mint amit már elért. de ahhoz, hogy jó szívvel, meggyőződéssel dolgozhassunk tovább, látnunk kell a munka értelmét, eredményét is. ha Önök visszagondolnak - mondjuk négy és fél évvel ezelőttre s akár a gyáruk, akár az ország akkori helyzetét összehasonlítják a maival, valóban - ahogy mondani szokás - kézzel foghatóan érezhetik, hogy volt értelme a szocialista céljainkért kifejtett közös erőfeszítésnek: nagy eredménnyel járt az ország minden egyes dolgozó és családja számára.

a párt és a nép egyetértése jellemzi mai helyzetünket.

szilárd munkáshatalom van az országban s a tömegek hangulata bizakodó. megerősödött a tömegek hite a szocializmusban. s ez nagyon fontos, nélkül nem lehet dolgozni. a tömeghangulatra mi sem jellemzőbb, mint az idei május elsőjének, amelynek hangulatát nem is lehet szavakkal visszaadni. hiába gondolkoztunk mi azon hogy valamiképpen csökkentsük a felvonulás idejét. özlött a tömeg végeláthatatlanul. s mivel valahol az üzemekben olyasmit hallottak az emberek, hogy kevesebben jöjjenek a felvonulásra, annál inkább mindenki el akart jönni. a mi felvonulási terünk - talán el sem hiszik - körülbelül négyszer akkorára sikerült, mint a moskvai vörös tér.

/folyt.köv./

15,10 15²⁵

- 30 -

Se

bb 48. /kádár jános elvtárs... 1. folyt./- szb

s még így, a nagy méretek ellenére, volt ennek a május elsejének kedves családi jellege is, volt sajátos magyar arculata, de volt is harcos proletárünnep volt, amely kifejezte a magyar tömegek hangulatát. ez az, ami erőt biztatást ad!

- kommunisták vagyunk. kommunisták voltunk horthyék idején is, olyan körülmények között, amikor egyes munkatársaink féltek velünk találkozni. nem azért, mintha elleneztek volna politikai törekvéseinket, hanem egyszerűen féltek, mert akkor olyan idők jártak Magyarországon. Önök jól tudják ezt. s mi akkor is képviseltük meggyőződésünket, s kerülhettünk különböző körülmények közé, mindig igyekeztünk kommunisták maradni. s mi, akik a központi bizottságban dolgozunk, ma is legjobb meggyőződésünk szerint határozzuk meg a célokat a nép érdekében. s ha meggyőződésünk szerint valami a nép érdekét szolgálja, azt akkor is meg tesszük, ha tudjuk, hogy pillanatnyilag nem fogadja tapsvihar. de nem mindegy, hogy a tömegek egyetértenek-e velünk, vagy sem.

a tömegek egyetértése ad igazi erőt és bizalmat a további cselekvéshez. ezt a bizalmat ma mindenütt érezzük.

a párt és a nép egyetértését tükrözik eredményeink is. hároméves tervünk fő eredményeit, az ipar teljesítményeit Önök ismerik. az idén az év első három-négy hónapjában 12 százalékkal növekedett az ipar termelése, s ennek kétharmadát a termelési hatékonyság növekedése adja, s csak egyharmadát az új munkások foglalkoztatása. ez jó eredmény.

a mezőgazdaságban forradalmi változás ment végbe. a szocialista átszervezés lényegében befejeződött, kialakultak a nagyüzemi formák, de ahhoz még idő és munka kell, hogy termelészövetkezeteinkből valóban szocialista nagyüzemek legyenek. mindenesetre a paraszti lélek, hogy úgy mondjam, megnyugodott. véget ért a sok ingadozás, lelkitusa, ami annyi éven át nemigen hagyta nyugodtan aludni paraszti dolgozó társainkat. most, körülbelül úgy vannak, mint akik új lakásba költöztek: nézegetik az új környezetet, de már otthonuk falain belül vannak, s tudják, hogy ott fognak élni. ennek megfelelően változik majd a munkához való viszonyuk is. mindenesetre a földek megmunkálása az idén már szembetűnően jobb, mint a múlt évben. ezt a képet kiegészíti a kedvező időjárás.

/folyt.köv./

15,20 15⁵⁰

- 31 -

Se

bb 48. /kádár jános elvtárs... 2. folyt./- szb

a mezőgazdasági termésbecslésnél azonban sose árt az óvatosság, mert az, hogy mit lát az ember most - az egy dolog, s hogy mit fogunk learatni, behordani, az másik dolog. a mezőgazdasági terméskilátásokról tehát legszívesebben akkor nyilatkozom, amikor már le is aratták, be is hordták a termést. amit most látunk a földeken, az mindenesetre biztató.

önök emlékeznek még a gyárak államosítására. mi volt a helyzet, amíg a magántőkések gyáraiból szocialista nagyüzem lett?

idő kellett ahhoz, amíg a nép fiataljai megtanulták a vezetést, az irányítást, a falun dolgozó testvéreinknek is kell egy kis időt hagyni ehhez.

emlékeznek talán, mennyit gonyoltak bennünket az államosításakor ilyesféleképpen: kicsoda emberek vették át a gyárak irányítását? való igaz, volt az új igazgatók között segédmunkás, is, szakmunkás is. ma hasonló a helyzet a mezőgazdaságban. jórészt egyszerű parasztemberek kerültek az új nagyüzemek élére, többségük azzal a tapasztalattal, amelyet mint jó gazda, a maga kis birtokán szerzett. kell tehát idő, amíg az újat megtanulják. az alapvető, a forradalmi változás megtörtént, s amint a kezdetben nehézségekkel küzdő államosított ipar ma a nemzeti jövedelem döntő részét adja, úgy az átszervezett szocialista mezőgazdaság nem is sokára második hatalmas motorja lesz az országnak.

az ötéves terv első hónapjaiban járunk.

a hároméves terv befejezése után építőmunkánkban törés nem volt, fejlődésünk felfelé ivel.

a tervet csak most véglegesítjük, s ennek megvan a maga oka. először is: a hároméves terv jobb eredménnyel zárult, mint vártuk. másodszor: a legközelebbi öt évben előttünk álló feladatok megoldásához sok körültekintésre, alapos mérlegelésre van szükség.

hogyan is festenek ezek a feladatok? kell az iparnak beruházás? igen, mert ha például a csepel autógyárnak nem lenne új öntődéje, akkor öt év múlva bajba kerülne az öntvényekkel. sok más is kell építeni itt is, másutt is.
/folyt.köv./

15,25 15⁰⁰

-n3-

5e

bb 48. /kádár jános elvtárs... 3. folyt./- szb

valahogy úgy tekintsék ezeket a feladatokat, mint amikor egy vídám fiatalember a táncos legényélet után eljutodáig, hogy komolyan megalapozza az életét. kissé mi is így vagyunk. olyan évek vannak mögöttünk, amelyek egyikében-másikában - gondolok 1951-re, 1952-re - túlzottan sok volt a beruházás, aztán viszont leállították, s most, évekkel később kell folytatni. jól tudják, hogy például 1956-ban sok mindennel foglalkoztunk, csak éppen ipari beruházással nem. nem kell tehát bővebben magyarázni, hogy van bizonyos idővesztésünk, s a modern mezőgazdaság sem lehet meg gépek, műtrágya és épületek nélkül. lehet, hogy valaki azt kérdi erre: nem lehetett volna még várni a mezőgazdaság szocialista átszervezésével? nem, elvtársak. nem lehetett várni, mert a lakosság, az ország szükséglete olyan gyorsan növekszik, hogy azt már semmi szín alatt nem fedezhettük volna a régi módon.

mit csináljunk? itt a csepel autógyárban sok gép van, préselnek, öntenek, stb., de hiába, kenyeret azért nem tudnak készíteni se mannyagból, se öntöttvasból, még csak kolbászt sem. ezeket a mezőgazdaságnak kell adnia, meghezozza jóval többet, mint korábban. tehát a lakosság ellátása is követelte a mezőgazdaság szocialista átszervezését.

de szükség volt rá azért is, mert mi szocialista magyarországot akarunk - vagyis olyan társadalmi rendszert, ahol soha többé nem lehet semmiféle kizsákmányolás - tehát nem hagyhatjuk népünk sorsát úgy alakulni, ahogyan a víz folyik.

ha szabadjára engedjük az egyéni parasztgazdaságot, akkor néhány ember meggazdagodik, a többi meg verődik vagy tönkremegy. minden parasztember tudja, hogy - mondjuk - egy ötszáz lakosú faluban lehetne néhány gazdag család, de lenne száz, amely bizony kinlódik és volna néhány tucat, amely akár a templomajtóba állhatna koldulni. ismerik ők ezt az aranyt, de amíg egyéni gazda, úgy gondolkodik: hátha én leszek az egyik a néhány gazdag közül. mert a parasztember természetesen olyan, hogy miközben dolgozik, úgy gondolkodik, mint a munkás, amikor viszont betakarította a termést, akkor már vállalkozó, azt nézi, hol lehet az árut drágábban eladni. a kizsákmányolás teljes megszüntetése, az új paraszti élet kialakítása is megkövetelte tehát a mezőgazdaság szocialista átszervezését.

/folyt.köv./

15,40 16⁰⁰

- 33 -

5e

bb 48. /kádár jános elvtárs...4.folyt./-lm

ha tovább nézzük a beruházások sorát, itt van mindjárt a lakásépítés gondja. nálunk nem fenyegeti az embereket éhhalál, és sehol sem találunk a hid alatt csonttá fagyott embereket, vagyis a táplálkozás és a ruházódás tekintetében nem kell szégyenkezniük, de a lakáshelyzet nehéz, s ezt nem hagyhatjuk annyiban. természetesen minden lakásgondot nem tudunk egy vagy két év alatt megoldani. a hároméves terv alatt több lakás épült fel, mint azt megelőző tíz évben. csak hogy az igények rohamosan növekednek. rendszerünk még csak 16 éves, de már vannak olyanok is, akik másodszor kérnek lakást, s nem is mondhatom, hogy „bűnös szándékkal”, mert - tegyük fel - valaki tíz évvel ezelőtt nyolc éves kislányával beköltözött egy szobakonyhás lakásba: közben a kislány 18 éves lett, s neki is kellene már egy komfortos lakás. felnőnek a lányok, a fiúk, itt vannak az új igények is, pedig még a régiakat sem tudtuk kielégíteni. a lakásépítés tehát sok éves program és nagyon sok pénz kell hozzá, hiszen a mai lakbérek még a házak karbantartását sem fedezik belőlük semmiféle új házat nem lehetne építeni.

aztán a honvédelemre is kell valami. mert van még a világon imperializmus, vannak agresszorok, akik szeretik a háborus kalandokat, s akik engedély nélkül szeretnek repülőgépeket röpködtetni más országok területe fölött. nekünk már van mit védenünk. vannak szocialista vívmányaink - hogy mást ne mondja: a lakosságnak több mint 90 százaléka jogosult ingyenes gyógykezelésre - van egészséges, ifjú nemzedékünk; érdemes védeni a néphazáját. mi az általános és teljes leszerelésért harcolunk, s ez nem álom többé, mert világszerte százmilliók kívánják. de addig, amíg a leszerelés megvalósulhat, magyarországnak is gondoskodnia kell függetlenségének megvédéséről. ehhez pedig modern hadsereg is kell. a repülők ma már 20 000 éter magasan röpködnek, tehát gondoskodnunk kellett például olyan rakétá ról, amellyel megfelelően tudjuk fogadni azt, aki nem az ajtón akar bejönni hozzánk, hanem netán a „plafonon”, vagy a „háztetőn”, kopogtat. a szocialista országok érdekközössége - az „egy mindenkiért és mindeki egyért”, nemis elve nem jelentheti számunkra azt, hogy örök időnkig barátainktól várjuk saját határaink, nemzeti függetlenségünk védelmét.

/folyt.köv./ 16.²⁵

15,45

- 34 -

bb 48. /kádár jános elvtárs...5.folyt./-lm

-végül, de nem utolsósorban, a legközelebbi öt esztendőben is biztosítanunk kell a dolgozók életszínvonalának megfelelő alakulását,

ugy, hogy amikor megteremtettük a feltételeit, emelkedjék az életszínvonal. ez a mi politikánk lényege.

kádár jános a sertéshusellátás problémáiról is beszélt. a többi között a következőket mondotta:

ezelőtt két évvel az egyénileg dolgozó parasztok még afféle átmeneti állapotban voltak. a termelőszövetkezet szervezésének első szakasza befejeződött, a második szakasza pedig várható volt. tehát a parasztemberek egy része már nemigen törődött az egyéni gazdaságával, s felhízta, levágta vagy eladta az anyakocát is. nem is hibáztatom őket ezért. akkor ilyen volt a helyzet. mi láttuk ezt, s megfelelő intézkedésekkel elértük, hogy ma a sertésállomány 15 százalékkal magasabb, mint a korábbi években volt. csak hát az állományban van egy kis különbség. kevesebb a négy-öt esztendő anyakoca, s több az egyéves, amelyik ma még csak négy-öt malacot hoz világra, később pedig már gyakran egy tucatot is. ez a különbség. amikor egyik reggel az újságban olvastam, hogy 15 százalékkal több a sertés magyarországon, bizony mérgeződtem. ez kell még csak a háziasszonyoknak. /derülttség./ pedig az újság igazat írt, hiszen az állomány valóban 15 százalékkal nagyobb, a fogyasztás pedig nagyobb mértékben növekedett, mint a rendelkezésre álló sertéshus mennyisége. így aztán a sertéshusért időnként sorba kell állni az asszonyoknak. ez egyáltalán nem jó dolog, s ilyenkor könnyű lenne azt mondani: látjuk a bajt, gyorsan fogjuk orvosolni. megmondom nyíltan, a sertéshussal az idén egész évben így leszünk. az idén alig tudunk valamivel több húst adni, mint tavaly. ez a kevéssel több az idei vásárlóerőhöz képest kevesebb is, mint a tavalyi.

nos, kedves elvtársak, mindezt becsületesen meg kell mondani.

sertéshus egy év múlva több lesz. a baromfiellátás az év közben számottevően javul

a tojásellátás is javult. ilyenek a kilátások. ne vegyék rossznéven, hogy ilyesmiről is beszélek, de néha nem árt szemügyre venni, miből is keletkeznek a problémák. itt vannak a termelőszövetkezeteink. nagy hirtelen kiderült, hogy nincs naposcsibe. hogy lehet ez? tavaly még volt bőven, s az idén egyszerre nincs.

/folyt.köv./

16.⁴⁰

15,50

- 35 -

bb 48. /kádár jános elvtárs..6.folyt./-lm

azt mondják, hogy tavaly a parasztházaknál is sok csibét keltettek, pontosabban sokat költött a jó öreg kottlós. /d erültség./ hát most miért nem keltenek? azt mondják a paraszttasszonyok, hogy büdös a kottlós. /derültség./ hát bizony a kottlós nem francia par-fümmöt használ. /derültség./ nem is haragszom arra a paraszttasszonyra, aki az mondja: új világot élünk, én nem fogom a büdös kottlóst az ágy alatt tartani. Ő már így gondolkozik. /derültség, nagy taps./ és ismétlem, nem is haragszom rá, de azért megjegyzem: jobb lett volna, ha fokozatosan szokik le a kottlósról. most aztán gyorsan kellett a kottlós helyett keltetőgépeket gyártanunk, hiszen a gépi keltető-kapacitás eddig csak az ország szükségletének negyedét, vagy ötödét fedezte. a keltetőgépgyártás tehát meggyorsult, így már ebben az évben javulni fog a baromfi-ellátás, jövőre pedig még jobb lesz.

részletesen beszélt kádár jános a normákról is.

- az ipari termelés alapvető törvénye, hogy az új gép, a korszerű technika magával hozza a norma módosítását is. amiből egy ember 30 évvel ezelőtt négy darabot csinált meg egy nap alatt, az akkori technikával, abból ma automatákkal és félautomatákkal százszorosát csinálják. a követelményeknek lépést kell tartaniuk a fejlődéssel. elmondom önökne, hogy nálunk igen sok vendég járt mostanában. jön barát is, ellenség is, ellátogattak hozzánk nyugati gyárosok is. elmondják észrevételeiket, tapasztalataikat, mindegyik úgy nyilatkozik, hogy náluk bizony a munkaintenzitás kissé másképp fest, mint nálunk. mi büszkén valljuk, hogy szocialista rendszert építünk és a kapitalizmust békés versenyben akarjuk legyőzni. de hogyan tudjuk mi azt megelőzni, ha nálunk a munka termelékenysége nem ér el magasabb fokot, mint a kapitalista üzemekben? mi tud akarjuk szárnyalni a kapitalizmust a munka termelékenysége terén is, de nem a munkás fizikai erejének kihasználásával, hanem elsősorban műszaki fejlesztéssel. természetes, hogy a munkaintenzitásnak is növekednie kell. mi előre tudtuk, hogy a normák szigorítását nem kíséri majd nagy hurrázás. de ha egyszer az ország előrehaladása, a dolgozó nép érdeke azt követeli, hogy olcsóbban és jobban termeljünk, akkor lelkiismeretünk parancsa szerint elő kellett venni ezt a kérdést. szeretnénk, ha a jövőben nem kellene a felső vezetésnek előráncigálnia. három évig ugyanis kissé elfeledkeztünk a normákról. a felelős vezetők talán arra vártak, hogy a munkás menjen hozzájuk és mondja: kérem, szigorítsák már a normámat, mert másfél éve nem szigorították. így nem megy a dolog.

/folyt.köv./

15,55

16.40

- 36 -

bb 48.. /kádár jános elvtárs... 7. folyt./- szb

azért van felelős vezetés, hogy áttekintse az egész termelést, s a fejlődés folyamatában a technikai színvonal emelkedésével arányban biztosítsa a munka termelékenységének növeledését is.

viszont nem engedhetjük, hogy nálunk különváljék a szocializmus építése és a dolgozók életének rendszeres javulása.

soha nem gondoltunk arra, hogy bárkiből szeretetesen neveljünk, aki lemond ételről, italról, szórakozásról, s mindig csak a munkán jár az esze. jól él, egészséges embereket akarunk e hazában, akik munkaidőben becsülettel dolgoznak, amikortól össze. nekem gyanus az az ember, aki vasárnap délután a meccsen a termelékenységről beszél szomszédjának, azt magyarázza, hogy a precíziós öntés mennyivel jobb, mint a régi. attól tartok, hogy az ilyen hazánkfia hétközben, amikor éppen a precíziós öntéssel kellene foglalkoznia, többet törődik a balösszekötő formájával, vagy éppen a piros ultival. /derültség/. ezt nem helyeseljük. a munkaidő alatt dolgozni kell, kedves elvtársak, mert ha csak úgy háromnegyed részben dolgozunk, akkor az igényeket is csak úgy háromnegyed részben lehet kielégíteni.

mi, egyszerű kommunisták vagyunk, többé günkben munkás-emberek; nem tudunk varázsolni, bűvészkedni, csak helyes irányt tudunk tanácsolni, de az érték, az élet alapja, a gyárakban, a földeken, a tervező irodákban születik. a magyar dolgozók, a munkások, a parasztemberek, az értelmiségiek nagyon nagy többsége egyetért törekvéseinkkel, munkájával támogatja a pártot. bennünket ugyanaz a törekvés vezet a jövőben is, amellyel az elmúlt négy és fél év alatt dolgoztunk. viszont azt kérjük minden dolgozótól, hogy a jövőben is becsületos munkával segítse a helyes politika megvalósulását, az ország, az egész nép boldogulását.

befejezésül kádár jános a nemzetközi helyzetről beszélt. hangsúlyozta: a szocialista országok politikája, békepolitika. az általános leszerelésért, a különböző rendszerű országok békés egymás mellett éléséért, a szocialista és a kapitalista országok közötti kereskedelem fejlesztéséért dolgozunk, s azért küzdünk, hogy ne legyen háború.

/folyt.köv./

16.45
16,00

- 37 -

bb 48.. /kádár jános elvtárs... 8. folyt./- szb

vannak azonban még imperialisták is a földön, s hogy nincs háború, annak az az egyszerű oka, hogy ők is sejtik már: a szovjetunió, a szocialista államok tábora erősebb, de azért hol itt, hol ott provokálnak. kísérleteiket újra és újra a népek egységes fellépésével, helyes diplomáciával kell korlátok közé szorítani, visszaverni.

a szocialista országokat a béke védelme vezérli, de az imperialistáknak elvi engedményt nem teszünk, nem engedjük lábba taposni a népek szabadságát, függetlenségét.

provokációk miatt az idén is volt már egy-két feszültség, jövőre is lehet, meg azután is. ettől nem kell különösebben megijedni, de elaludni sem szabad. a népek állandó éberségére van szükség. de ha eltökéltek, szilárdak és határozottak vagyunk, még erősebbé tesszük országainkat, még szilárdabbá a szocialista tábor egységét, akkor el fog jönni az az idő, amikor az emberiség valóban békében élhet.

kádár jános befejezésül a központi bizottság és a kormány nevében jó egészséget, sok sikert kívánt a meglátogatott gyárak dolgozóinak./mtl/

16. 15

16,05

- 38 -

bb 42. külföldi turisták részvételével őzvadászatot rendeznek a szegedi ünnepi játékok idején

vid ká/j szb ká

1961. május 23.

kedden vadászgyűlést rendeztek hódmezővásárhelyen, csongrád megye vadőreinek, vadászmestereinek, valamint békés, bács és pest megye vadászkioldóinak részvételével. a megbeszélésen beszámoltak a csongrádi vadállomány fejlődéséről. ezer a vidéken a tavalyihoz képest mintegy tízezerrel növekedett az apróvadak száma, s a legutóbbi felmérések szerint 53.000 nyul, 60.000 fogoly és fácán, s körülbelül 2000 őz él a déalföldi mezőkön. bejelentették, hogy az idén ismét megrendezik a szegedi ünnepijátékok idején már hagyományos őzvadászatot, külföldi turisták részvételével. a vadászgyűlésen bemutattak egy érdekes újítást: az úgynevezett vadriasztó-berendezést. a hódmezővásárhelyi mezőgazdasági technikum tangazdaságában készített, egyszerű berendezést a lucernavágó gépekre szerelik, s az nagy zajt okozva elűzi a lucernában megbúvó fácánokat és kisnyulakat. /mtl/

bb 47. új, nagyteljesítményű lemezvágó gép érkezett a borsodnádasi lemezgyárba

vid te szb ki

1961. május 23.

a borsodnádasi lemezgyár kikészítő üzemében kedden megérkezett a dimávg gépgyárban készített nagyteljesítményű lemezvágó olló.

a hengermű termelésének növekedése miatt az eddig használt lemezvágó ollók már nem tudtak lépést tartani a követelményekkel, ami sok zavart okozott a kikészítésnél.

a dimávg gépgyár dolgozóit novemberre vállalták az új gép szállítását, amit most a határidő megrövidítésével már elküldtek borsodnádásra. a gép nyolc óra alatt 400-450 mázsa lemezt darabol fel.

az új gépet még a héten üzembe helyezik. /mtl/

16. 50

16,09

- 39 -

bb 49. a kisz központi művész együttesének rajkó zenekara szabolcsban
vid fm/ke vm fm 1961.május 23.

a kisz központi művész együttesének rajkózenekara kéthetes vendégszereplésre szabolcs-szatmár megyébe érkezett. magyarnóta és népdal címmel tizenkét községben adnak hangversenyt a természetközvetkezeti dolgozóknak. június 1-én a nyíregyházi mórlicz zsigmond színházban szerepelnek./mti/

bb 50. borsodból heves megyébe utazott a csehszlovák parlamenti küldöttség

vid fm/sze vm fm 1961.május 23.

a csehszlovák parlamenti küldöttség - zdenek fierlinger, a csehszlovák nemzetgyűlés elnöke, a csehszlovák kommunista párt politikai bizottságának tagja vezetésével - kétnapos látogatás után kedden elutazott borsodból.

a vendégek bucsuztatásán megjelent prieszol józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára, dr. tóth istván, a megyei tanács vb. elnöke, valamint fekete lászló, miskolc város tanácsának vb. elnöke.

a küldöttség tagjai vass istvánné, az országgyűlés alelnöke és osvald machatka, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének sajtóattaséja társaságában - borsodból heves megyébe utaztak. a vendégeket a megye határán, a bükk-hegységben putnoki lászló, a heves megyei pártbizottság első titkára, dr. lendvai vilmos, a megyei tanács vb. elnöke és rátkai ferencné országgyűlési képviselő, a heves megyei képviselőcsoport titkára fogadta. a megye vezetőivel együtt a csehszlovák parlamenti küldöttség egerbe látogatott. megtekintették az egri várat, az ottani nagyszabású helyreállítási munkákat. utána felkeresték a galyatetői szot üdülőt, beszélgettek az üdülő vezetőivel és az ott pihenő dolgozókkal./mti/

19.15

16.40

- 40 -

bb 51. sokoldalú kereskedelmi kapcsolatot lehet teremteni magyarorszag és marokkó között - mondotta a budapesti ipari vásár marokkói pavilonjának vezetője

i sz-hbj/te vm vg

1961.május 23.

marokkó, északnyugat afrika gyorsan fejlődő, iparosodó állama élénk kereskedelmi kapcsolatot tart fenn magyarországgal és ebben az esztendőben részt vesz a budapesti ipari vásáron is. ebből az alkalomból mohamed trachen, a marokkói külkereskedelmi minisztérium osztályvezetője és joannes grenet marokkó hamburgi kereskedelmi attaséja a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- marokkóban nagyon érdeklődnek magyarorszag iránt és ismerik is a magyar ipar értékes termékeit, tekintve, hogy a casablancai vásáron „bemutakozott”, a magyar ipar. nagyra értékeli a marokkói szakemberek a magyar gépeket, szerszámokat, berendezéseket.

- szívesen jöttünk a budapesti ipari vásárra, kollektiv kiállítással jelentkeztünk, amit az office cherifieu de controle et d,exportation, a marokkói külkereskedelmi szervezet hozott létre. marokkó a hagyományos kézműipari, háziipari termékeit hozta el, réz-és bórdíszműveket, szőnyegeket, kerámiákat. bemutatja sokféle nyersanyagát is. marokkó gazdag vas és mangánérc lelőhelyekkel rendelkezik, s a budapesti ipari vásáron ezekből a termékekből is kiállít mintákat. megismerteti a látogatókat a marokkói hal és gyümölcskonzervekkel, sokfajta bort mutat be, köztük olyat, ami a magyar borversenyen is díjat nyert.

- láthatják a vendégek az afrik-feldolgozó gépet, amely iránt a magyar szakemberek nagy érdeklődést tanúsítottak ebben a pár napban. itt tartózkodásunkat felhasználjuk arra is, hogy a kölcsönös turistaforgalom megteremtéséről tárgyaljunk./mti/

19.20

16.43

- 41 -

bb 52. az idén négyszázharminchét termelőszövetkezetet villamosítanak
- háromnapos országos termelőszövetkezet-villamosítási tapasztalat-
csere kezdődött pécssett

vid te vm k1

1961. május 23.

pécssett kedden háromnapos országos tsz-villamosítási
tapasztalatcsere kezdődött a déldunántuli áramszolgáltató vállalat
és a magyar elektrotechnikai egyesület helyi csoportja rendezésében.
az anketon több mint százan vettek részt az ország különböző részeiből

a tanácskozás havas békának, az országos villamosenergiafel-
ügyelet igazgatójának vitaindító előadásával kezdődött. az eredmények-
ről szólva elmondotta, hogy az elmúlt évben a tervezett 512-vel szem-
ben 578-al növekedett a villamosított termelőszövetkezetek száma.
1961-ben újabb 437 termelőszövetkezet villamosítására kerül sor.

az országos villamosenergiafelügyelet az elmúlt
évben tizenegy megyében 747 olyan termelőszövetkezetet keresett fel
és vizsgált meg műszakilag, amelyekben a világításon kívül motormeg-
hajtásra is felhasználják a villamosenergiát. ezek a termelőszövet-
kezetek összesen két és fél ezer motorral rendelkeznek. a tapasztala-
tok azt mutatják, hogy a tsz-villamosításban jók az eredmények, azon-
ban nagy az elmaradás a villamosenergia felhasználása terén. éppen
ezért a most megrendezett tapasztalatcsere egyik legfőbb célja
annak elősegítése, hogy a közös gazdaságok kihasználják azokat az
adottságokat, amelyeket a villamosítás lehetővé tesz mind a
termelékenység növelésében, mind a kulturális fejlődésben. szerdán
és csütörtökön a résztvevők ellátogatnak a több baranyai mezőgazda-
sági üzembe, ahol a villamosenergia legkülönbözőbb felhasználási
területével ismerkednek meg./mti/

bb 53. 1965-ig 100.000 hold új szőlőt és 100.000 hold új gyümölcsöszt
telepítenek nagyüzemi táblákban - megyei főkertészek országos
értekezlete kecskeméten

t cs/j vm ká

1961. május 23.

a megyei főkertészek kedden országos értekezletet tartottak
kecskeméten. borbás lajos, a földművelésügyi minisztérium szőlő-és
gyümölcsstermesztési igazgatóságának vezetője számolt be a kertésze-
tek soronlevő munkáiról, s a nyári feladatokról. mint mondotta, az
időjárás eddig kedvezett a szőlőknek és a gyümölcsösöknek a virágzás
és a gyümölcsötérés általában jól sikerült, számottevő kár eddig
nem érte az ültetvényeket.

/folyt.köv./

16,58 18.40

- 42 -

/bb 53. 1965-ig.....1.folyt./vm

most a termés megóvása a legfontosabb feladat.

a most elkészült távlati fejlesztési tervről szólva borbás
lajos elmondotta, hogy az ötéves terv időszakában országosan
80-100.000 hold új szőlőt és 100.000 hold új gyümölcsöszt telepíte-
nek nagyüzemi módon, elsősorban az ország homokterületein. az új
szőlőtelepítéseknek növelik a csemege-és az étkezési szőlők ará-
nyát. elsősorban olyan csemege-és étkezési szőlőfajtákat ajánlják,
amelyek nagyhozamuak, tetszetősek és a szállítást is jól bírják.
ezekből a fajtákból a következő öt év alatt 5000 holdra elegendő
szaporítóanyag áll majd rendelkezésre. mintegy 20.000 holdon
ültetnek kettős hasznosítású, ugynevezett étkezési szőlőfajtákat. a
fejlesztési terv külön foglalkozik a gépesítéssel és az új nagyüzemi
termelési módok megfelelő támaszrendszer kialakításával. a gyümölcs-
telepítésnél, főleg a kajszai-és őszibarack, továbbá a bogysgyümöl-
csűk, valamint a cseresznye és a meggy arányát növelik. a falkolai
szaporítóanyag termesztés üteme lehetővé teszi, hogy a tervezettnél
is nagyobb területen telepítsenek nagyüzemi gyümölcsöszt. az új tele-
pítéseknek előtérbe helyezik a törpe törzsű, koronaalakú, vala-
mint a termővess, orsós művelési módszert. az előirányzat szerint
a 100.000 hold új gyümölcsöszből legalább 22.000 hold lesz a
törpegyümölcsös.

a zöldségtermesztés időszerei kérdéseiről tiburcz györgy, a
földművelésügyi minisztérium zöldségtermesztési igazgatóságának
vezetője tájékoztatót.

az előadásokat a megyei főkerítészek felszólalásai követték,
majd a tanácskozás résztvevői a helvéciai állami gazdaságban munka-
közben tekintették meg a szőlő-és gyümölcsstermesztésben használa-
tos gépeket./mti/

bb 54. megalakult a háromszázadik falusi takarékszövetkezet -
113.000 tagjuk és 190 millió forint értékű betétállományuk van
xx a ,, falusi bank"-nak

vid kz/vm ká

1961. május 23.

kedden, a veszprém megyei somlószi községben megalakult
az ország háromszázadik falusi takarékszövetkezte.

/folyt.köv./

17,00

- 43 -

/bb 54. megalakult a....1.folyt./vm

a szövetség takarékszövetkezeti osztályának tájékoztatása szerint ezzel az országban működő takarékszövetkezetek tagjainak száma elérte a 113.000-et.

a 300 takarékszövetkezet betétállománya kereken 190 millió forint, s ebből az elmúlt évben több mint 110.000 tag kapott 5.000 forintig terjedő összegű kölcsönt.

a helyi kezdeményezésekből ítélve az év végéig újabb 20-25 takarékszövetkezet alakulása várható./mti/

bb 56. rippl-rónai emlénapok kaposvárott

vid fm/sze vm fm

1961.május 23.

kaposvárott kedden megkezdődtek a rippl-rónai emlénapok, amelyeket a nagy festő születésének századik évfordulója alkalmából rendeznek.

a megnyitó ünnepséget a munkaügyi minisztérium 503. számú helyilipari iskolájában tartották, amelyet rippl-rónairól neveztek el. a névadó ünnepségen takács gyula költő, a rippl-rónai múzeum igazgatója méltatta a magyar festészet nagy mesterének munkásságát.

szerdán megkoszorúzzák rippl-rónai józsef sírját, koszorúzási ünnepséget tartanak a festő szobránál és emléktáblát lepleznek le a rippl-rónai múzeumban, este a városi tanács dísztermében rendezendő ünnepségen martin ferenc festőművész mond emlékbeszédet. a záró ünnepséget május 25-én csütörtökön tartják./mti/

bb 59. elutazott a csehszlovák belkereskedelmi delegáció

lmé vm k1

1961.május 23.

a j brabec miniszter által vezetett csehszlovák belkereskedelmi delegáció kedden elutazott hazánkból.

/folyt.köv./ 19.20

17,04

- 44 -

/bb 59. elutazott.....1.folyt./vm

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent tausz jános belkereskedelmi miniszter és frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete./mti/

bb 57. barcsi szövetzeti gazdák látogatása az országoshirü mezőhéki táncsics tsz-ben

vid ká/j vm hk

1961.május 23.

somogy megyéből a barcsi vörös csillag termelőszövetkezet 60 tagu küldöttsége látogatott el kedden az országoshirü mezőhéki táncsics termelőszövetkezetbe. a szövetzeti gazdák a növénytermesztési és az állattenyésztési módszerek tanulmányozására érkeztek a kiválóan gazdálkodó szövetzetbe. a vendég ket csotó istván elnök és tresser pál főmezőgazdász tájékoztatta a 10.000 holdas gazdaság munkájáról. az 54 millió forintos tiszta vagyonnal rendelkező táncsics termelőszövetkezetben elsők között vezették be a szabadtartásos hizlalást, amelynek eredménye, hogy a növendékmarhák már 12-14 hónapos korukban elérik az 520 kilogrammos súlyt, a barcsiak megtekintették a gépesített istállókat, a sertéshizlalókat, ahol az idén több mint 3000 fehér hussertést hizlalnak -, majd a szövetzet nagykiterjedésü határát./mti/

bb 58. a közszükségleti cikkek minőségéről és a szervizhálózat fejlesztéséről tárgyalt a kohó-és gépipari minisztérium kollégiuma

t sl/sze vm k1

1961.május 23.

a kohó és gépipari minisztérium kollégiuma keddi ülésén több fontos kérdésről, a többi között a közszükségleti cikkek minőségéről és a szervizhálózat fejlesztéséről tárgyalt. a tanácskozáson a központi népi ellenőrzési bizottság jelentését vették alapul, amely részletesen elemzi 156 szerviznél, 11 üzemben és 98 kereskedelmi egységnél folytatott vizsgálat tapasztalatait.

/folyt.köv./ 19.25

17,10

- 45 -

/bb 58. a közszükségleti cikkek.....1. folyt./vm

a népi ellenőrzés megállapította, hogy a közszükségleti cikkek gyártása jelentősen fejlődött, sok tartós fogyasztási cikk már tömegméretekben készül. az idén százezer televíziót, 120 ezer mosógépet, 30 ezer porszívót, 150 ezer rádiót, 12 ezer hűtőszekrényt gyártanak a lakosság részére. a kohó-és gépipar 1954 óta két és félszeresére növelte a közszükségleti cikkek gyártását, a választék is lényegesen bővült, a minőség azonban nem minden esetben kielégítő. egyes üzemek helytelenül még a mintapéldány elfogadása előtt megkezdik a sorozatgyártást, a nem megfelelő technológia, a rossz értelemben vett „takarékoskodás” is többször lerontotta egy-egy gyártmány minőségét. a szervizhálózat fejlődött, a garanciális javítások időtartama általában nem több nyolc-tíz napnál, egyes javítások azonban, főleg alkatrészhiány miatt elhúzódnak. gyakran a vásárlók tájékozatlansága késlelteti a gép egy-egy hibájának megszüntetését, mert a vásárlókat nem tájékoztatják megfelelően a javításra szoruló készülékek szállításával és a költségtérítéssel kapcsolatos tudnivalókról. a kollégium a minőség javításával és a szervizhálózat fejlesztésével kapcsolatban több határozatot hozott.

a keddi ülésen megvizsgálták a műanyag felhasználásának kérdéseit is. mint megállapították, hazánkban a gépipar viszonylag kevés műanyagot dolgoz fel, bár fejlődés tapasztalható. 1958-ban 3.500. 1959-ben 4.700, tavaly 6.900 tonna műanyagból készítettek különféle ipari és közszükségleti cikkeket, s a tavalyi eredményt 1965-ig majdnem két és félszeresére kívánják növelni. a műanyagfeldolgozó géppark állandóan bővül, hogy az igényeket legalább részben ki tudják elégíteni. a gépiparban 1955 óta több mint négyszázzal növekedett a műanyagfeldolgozó gépek, a különféle sajtoló berendezések, fröccsöntők, és a meleg hatására lágyuló műanyagok sajtolására alkalmas extruderek száma. jelenleg körülbelül negyven gépipari üzem foglalkozik műanyagok feldolgozásával és berendezéseiket állandóan korszerűsítik. ezeknek a gépeknek csaknem negyven százaléka már fél-vagy teljes automata, s az arányt a következő években tovább akarják javítani.

a kollégium a műszaki propaganda helyzetét is megvizsgálta és megállapította, hogy ma már minden nagyobb üzemünkben működik műszaki könyvtár, külföldi folyóiratok is az érdeklődők rendelkezésére állnak. hiba azonban, hogy nem terjesztik megfelelően az országos tapasztalatcsere alkalmas ujitásokat és viszonylag kisméretű a nemzetközi tapasztalatcsere is. a műszaki propaganda hatékonyságának növelésére több intézkedést tesz a minisztérium, gögitz Antal, a vasas szakszervezet termelési osztályának vezetője pedig bejelentette a kollégiumon, hogy a szakszervezet a műszaki fordítóirodával közösen műszaki tapasztalatcsere-klubot szándékozik létrehozni a hasznos módszerek terjesztésére./mti/

17,20 19.35

- 46 -

bb. 55. jól szervezeten és gyors ütemben halad a közös gazdaságokban a növényápolás - 30 000 holdat kapáltak meg baranyában - teljesítették tavaszi tervüket a somogyi gépállomások

vid ö kz/gy/ká

1961. május 23.

a növényápolási munkákat hosszú évek óta nem kezdték olyan korán és annyira szervezeten, mint az idén. a jó eredmény elsősorban annak köszönhető, hogy a közös gazdaságok többségében családonként osztották fel a kapások területét és igen széleskörűen alkalmazzák a minőségi munkára ösztönző, különböző premizálási módszereket.

az ország déli részén, baranyában, a szövetkezetek mintegy 100 000 holdnyi közös kapásterületének megművelésében 38 000 termelőségtag tag vesz részt, s többeszerre tehető azoknak a családtagoknak a száma, akik naponta rendszeresen résztvesznek a közös munkában. ezekben a napokban a kézi és a fogatos munkaerő mellett már 244 traktorvontatású gépállomási kultivátor is segíti az időszerű növényápolási munkákat. az emberek, a gépek és a fogatok jól összehangolt munkája szép eredményt hozott: eddig mintegy 30 000 hold kapásnövény ápolását végezték el a megyében.

győr megyében a cukorrépa 80 százalékát egyelték kis, van olyan közös gazdaság a megyében, ahol már harmadszor kapálják ezt a fontos ipari növényt. megkezdődött és gyors ütemben halad a kukorica első kapálása is. géppel több mint 5 000, kézi erővel pedig 2 000 hold kukoricát gyomtalanítottak. két járás kivételével befejeződött a lucernakaszálás. eddig összesen 12 185 hold termését rakták boglyákba. e héten megyszerte megkezdtek a vöröshere és a rétiszéna kaszálását.

az utóbbi hetek tavaszi eszései ellenére a somogy megyei gépállomások dolgozói derekasan helytálltak a munkában, s több mint egy hónappal a határidő előtt teljesítették tavaszi tervüket. összesen 378 192 normálholdnyi munkát végeztek a közös gazdaságokban, - kereken 30 százalékkal többet, mint a múlt év azonos időszakában. szorgalmas munkájuk lényeges hozzájárulást jelentett ahhoz, hogy a megyében egyetlen termelőségtag sem maradt el az időszerű munkákban.

a növénytermesztő brigádok tagjai a kukorica kapálásánál gondosan ügyelnek arra, hogy a szakemberek által tanácsolt optimális tőszámot hagyják meg. régebben ebben a megyében 15 000, de legfeljebb 18 000 fő kukoricát hagytak meg egy-egy holdon. most 22 000 - 24 000-re emelik a holdankénti tőszámot, s ez - a szakemberek számítása szerint - 360 000 mázsa kukorica többletermést eredményez majd. ennyi kukoricával mintegy 70 000 süllőt lehet felhizlaltani.

/mti/

17,28 19.40

- 47 -

bb 60. technikai konferencián beszélték meg ezévi eredményeiket és további feladataikat a Lenin kohászati művek dolgozói

vid tm vm vg

1961. május 23.

a Lenin kohászati művek dolgozói kedden délután a gyár művelődési otthonában technikai konferenciát tartottak. a többszáz résztvevő előtt nemeskéri jánosnak, a nagyüzemi pártbizottság titkárnak megnyitószavai után bozsik pál főkönyvelő ismertette a gyár dolgozóinak ezévi eredményeit, rámutatott a további tennivalókra. elmondotta a többi között, hogy a gyár az első négyhavi termelési tervét 102.3 százalékra teljesítette. az év első negyedében az egy munkásra jutó termelékenység 7 százalékkal volt jobb, mint tavaly, s így az első negyedévben elért termelésnövekedést 35 százalékában a termelékenység javulásával érték el a tervezett 78 százalék helyett van azonban javítanivaló mert áprilisban az eredmény már kedvezőtlenebb. az exporttervekről szólva megállapította, hogy az az első negyedévben lényegesen túlteljesítették, de az utóbbi idők tapasztalatai alapján itt is van tennivaló. a költségek csökkentése, illetve a többleteredmény növelése érdekében a gyár párt, szakszervezeti, gazdasági és műszaki vezetőiből alakított brigád vizsgálta felül a korábban elkészített műszaki intézkedési terveket, s az üzemekkel együtt megállapították, hogy azok az eredetnél nagyobb összegben is teljesíthetők. így az üzemek ebben az évben a műszinttervek révén 215 millió forint megtakarítást vállaltak. a megtakarításból elérhető nyereségrészesedés elosztására az idén olyan intézkedés bevezetését javasolják az üzemi tanácsnak, hogy azt ne a vállalati átlag szerint fizessék, hanem olyan mértékben, ahogyan az egyes üzemek annak teljesítéséhez hozzájárultak.

a jó eredménnyel dolgozó üzemek között volt a többi között a nagyolvasztóművet és acélművet. az utóbbi ugyanis ez évi első négyhavi tervét 2.313 tonna nyersvasat, az acélmű pedig 8000 tonna acéllal haladta túl. a kohászok a vas minőségét is számottevően javították a tavalyihoz viszonyítva, a martinászok érdemeire pedig az szolgál, hogy a selejt csökkentése mellett lényegesen növelték az ötvözött acélok gyártását, négy hónap alatt 8.500 tonna, az exportra nagyobb lehetőséget nyújtó ötvözött acélt készítettek.

a beszámoló után a konferencia résztvevői 17 csoportban beszélték meg feladataikat./mt1/

18,10

- 48 -

bb. 64. „mély benyomást tett ránk az új szocialista város,, - kedden sztálinvárosba látogatott az indonéz legfelsőbb tanácsadó testületének küldöttsége

t di/hmé/gy/sr

1961. május 23.

az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének küldöttsége, amely a hazafias népfront országgyűlés tanácsának vendégeként tartózkodik hazánkban, élén roestan abdulganival, a testület alelnökével kedden sztálinvárosba látogatott. a vendégeket elkísérte harmati sándor országgyűlési képviselő, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, nagy jános, a külügyminisztérium osztályvezetője, valamint a népfront és a béketanács több képviselője.

a sztálinvárosba érkező küldöttséget uttörő zenekar köszöntötte; majd a tanács épületében a város vezetői tapolczai jeno, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke, juhász jános, a városi pártbizottság titkára, valamint borovszky ambrus, a dunai vasmű igazgatója fogadták és mintegy dióhéjban bemutatták a fiatal város történetét, nevezetességeit.

a vendégek nagy elismeréssel hallgatták a különféle adatokat, amelyek arról tanuskodtak, hogy a magyar munkások, mérnökök alig több mint tíz év alatt az egykori szántóföldek helyén 35 000 embernek otthont adó várost és körülbelül 20 000 munkást, műszakit foglalkoztató ipari kombinátot teremtettek. a fejlődés nem állt meg: épül az új hideghengermű, s a tervek szerint a második ötéves tervben mintegy 3.5 ezer atkással gazdagodik a város. a munkások otthonaiban mindenütt felszerelték a távfűtést, s gondoskodtak a fürdőszobáról is. a lakosságról 71 körzeti orvos és egy 260 ágyas kórház gondoskodik. a házi-asszonyok 120 üzletben vásárolhatnak, a gyermekek hét bölcsődében, kilenc óvodában, hat általános iskolában, ezenkívül gimnáziumban és két technikumban tölthetik napjaikat, gyarapíthatják ismereteiket. a forgalmat 13 vonalon több mint száz autóbussz bonyolítja le.

megragadta a vendégek figyelmét az is, hogy a dunai vasmű évente mintegy hárommilliárd forint értékű terméket állít elő. naponta átlagosan 1 500 tonna nyersvasat, 1 300 tonna acélt s évente 26 000 tonna tűzálló téglát gyárt, ez utóbbinak felét exportra szállítjuk. a gyáróriás több mint 250 hektárnyi területet foglal el, s „udvarát,, mintegy száz kilométernyi sínpár hálózza be.

/folyt. köv./

18,20 20

- 49 -

bb. 64. / „mély benyomást.... 1. folyt./ gy

az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének küldöttsége megtekintette sztálinváros nevezetességait. bejárta a város szépen parkosított utvonalait, ellátogatott az épülő új lakótelepekhez, a vidám parkba, s felkereste a dunai vasművet is. a gyáróriásban a vendégek megnézték többek között a hatalmas, korszerű, ugyyszólván teljesen automatizált meleghenjerművet és a martin-üzemet. a küldöttség nőtagjai pedig ellátogattak az egyik sztálinvárosi bölcsődébe, valamint a - megállapításuk szerint is - nagyon izléletes ruhákat árusító modellházba. a kör-séte végeztével a városi tanács ebédet adott a küldöttség tisz-teletére az arany csillag szállóban.

a látottakról roeslan abdulgani alelnök foglalta össze az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testülete küldött-ségének véleményét:

- szívünkben a barátság, az együttműködés érzésével jöttünk magyarországra, s népünk szívélyes üdvözlését hoztuk magunkkal. mély benyomást tett ránk ez az új szocialista város: születése kemény munkának a gyümölcse, okos, reális tervező munka és kitűnő képzelő erő eredménye. mielőtt sztálinvárosba értünk, végighaladtunk a régi dunapentele főutvonalán, s néhány „pillanat”, leforgása alatt bejártuk azt az utat, amelyet a faluból várossá fejlődés jelent. ez a jelkép megragadott bennünket, mert mi is ezen az uton akarunk haladni, s el-maradott agrár-országból fejlett ipari országot akarunk terem-teni.

- sztálinváros acél alapra épült, s az alkotásnak ezt a nagyszerű feladatát csak acélos akaratu emberek oldhatták meg. fiatal ez a város, fiatalok a benne élő emberek is, mert az acélos akaratu embereken nehezen fog az idő múlása. örülünk magyar barátaink eredményeinek, mert mi is ismerjük azt a köz-mondást: ha a barátok megosztják örömeiket, akkor az megkét-szereződik, a megosztott bánat, pedig fele bánat. önök megosztották velünk örömeiket, s erre mi büszkék vagyunk, hiszen népeink életében sok a közös vonás. magyarországon és most itt, sztálin-városban új világ csiréit láthattuk. eredményeik előtt meghajtjuk az elismerés zászlaját. sokat tanultunk, s azt láttuk, hogy az a mély rokonszenv, amelyet az indonéz nép érez a magyar nép iránt, nem marad viszonzatlanul. a barátság legyőzi az or-szágainkat elválasztó több mint 10 000 kilométeres földrajzi távolságot, - mondotta többek között roeslan abdulgani.

/mt1/

18,30 20.05

..-
- 50 -

bb 61. tizenkét magyar előadás a freibergi bányászati-kohászati napokon

1 szf/gk vm vg

1961.május 23.

a német demokratikus köztársaság freibergi bányászakadémiája május 24-27-e között tartja tizenharmadik bányászati és kohászati napjait, a világ minden részéből meghívott szakemberek részvételével. magyar részről harminctagu küldöttség utazott kedden a freibergi tanácskozásra. a magyar szakemberek tizenkét előadást tartanak az összejuvetelen./mt1/

bb 63. fogadás a román nagykövetségen

t st/te vm mi

1961.május 23.

vasile gliga, a román népköztársaság budapesti nagykövet-ségének ideiglenes ügyvivője kedden fogadást adott constantin tuzu román nehézipari miniszter és alexandru sencovici könnyűipari miniszter magyarországi látogatása alkalmából. a fogadáson részt vett apró antal a minisztertanács első elnökhelyettese, csergő jános kohó-és gépipari miniszter, czottner sándor nehézipari miniszter, nagy józsefné könnyűipari miniszter, kiss árpád, az országos terv-hivatal elnöke, puja frigyos külügyminiszter helyettes, radványi jános, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője, zágor györgy, a külügyminisztérium osztályvezetője, továbbá a kohó-és gépipar, a nehézipar és a könnyűipar számos szakembere./mt1/

bb 65. az osztrák béketanács alelnöke az országos béketanácsnál

k di/hné vm sr

1961.május 23.

az országos béketanács elnöksége fogadta a hazánkban tartózkodó dr. josef dobretsberge rt, az osztrák béketanács alelnökét, a kelet-nyugati kereskedelem osztrák intézetének elnökét. résztvett a fogadáson dr. szakasits árpád, a béke-világtanács irodájának tagja, az országos béketanács elnöke és a magyar békemozgalom több vezetője a szívélyes, baráti légkörben lezajlott találkozón a békemozgalom időszerű kérdéseiről folytattak eszmecserét./mt1/

18,33 20.35

- 51 -

bb. 62. időjárásjelentés

tm/gy/

1961. május 23.

a meteorológiai intézet jelenti május 23-án, kedden 18 órakor:

t . órás napsütés

várható időjárás szerda este, változó mennyiségű felhőzet, többórás napsütéssel. néhány helyen délutáni záporosodás, zivatar. mérsékelt szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 18-22 fok között.

/mti/

..

bb. 66. „t ház”, az ipari vásáron - a vásárra érkezett külföldi újságírók látogatása a muosz-ban - különleges svéd mezőgazdasági gépek bemutatója

t sz/hbj/hné/gy/mi

1961. május 23.

kedden csucsforgalom, szinte „telt ház”, volt a budapesti ipari vásáron, ehhez az érdeklődésen túlmenően a kellemes, napsütéses időjárás is hozzájárult. még a késő délutáni órákban is zsufolt autóbuszok hozták a látogatókat a városligetbe. este is sok látványosságot, érdekességet tartogat a vásárváros. a tóparti színpadon divatbemutatókat láthatnak, különböző filmvetítések, vidám műsorok szórakozhatnak, azonkívül, hogy megnézik a pavilonok gazdag anyagát.

kedden délután a vásár alkalmából hazánkba érkezett külföldi újságírók ellátogattak a magyar sajtó házába, ahol a hazai újságírókkal eszmecserét folytattak különböző politikai kérdésekről.

az egyik külföldi kiállító, a svéd alfa-laval cég itt tartózkodó képviselője meghívta az újságírókat, hogy bemutassa termékeit. hans bergen igazgató elmondotta, hogy az alfa-laval cég 1883-ban alakult, nagy konszernné fejlődött, 25 gyára és 11 országban saját kereskedelmi szervezete van. a tejipari és egyéb mezőgazdasági szeparátorokon kívül hűtőberendezéseket, textilipari és egyéb különleges gépeket gyártanak. legújabb készítményei közé tartozik a nagyüzemek számára szerkesztett különleges szeparátor, amely óránként 12 000 liter tejet dolgoz fel. a cég egyik büszkesége az elektronikus vezérlésű, vákuummal működő fej-töltő berendezés. a svéd cég készítményeit nagy érdeklődéssel szemlélik az ipari vásár látogatói, különösképpen a mezőgazdasági szakemberek, - hangzott a tájékoztató.

/folyt. köv./

18,40 20.35

- 52 -

bb 67. a kubai ifjúsági küldöttség a budapesti fiatalokkal - ifjúsági nagygyűlés a mom-ban

lv/hi vm sze sr

1961. május 23.

a mom művelődési házában kedden a hazánkban tartózkodó kubai ifjúsági delegáció tiszteletére nagygyűlést tartottak. az elnökségben helyet foglalt pullai árpád és perjési lászló, a kisz központi bizottságának titkárai, nagy richárd, a kisz budapesti bizottságának első titkára, valamint a kubai delegáció tagjai, élükön joel iglesi-ással, a küldöttség vezetőjével.

a kubai fiatalokat szünni nem akaró, lelkes taps fogadta, majd uttörők virágcsokrokkal köszöntötték a vendégeket. perjési lászlónak, a kisz központi bizottsága titkárának üdvözlő szavai után nagy richárd, a kisz budapesti bizottságának első titkára emelkedett szólásra.

- a magyar ifjúság, a kommunista ifjúsági szövetség tagjai, nagy érdeklődéssel figyelik a kubai köztársaság népének és ifjúságának hősi harcát szabadságának megvédéséért. függetlenségének megszilárdításáért. hazánk fiataljai ezernyi kérdéssel ostromolják az ifjúsági vezetőket, hogy még több hírt halljanak kubáról, népe- nek és ifjúságának életéről, munkájáról. fiataljaink átérzik és meg- értik a kubai forradalom jelentőségét. ez a hősi küzdelem bebizonyí- totta, hogy a haladást a világ egyetlen pontján sem lehet megállí- tani, bebizonyította, hogy az a nép, amely határozottan és elszántan védi a maga igazát, legyőzhetetlen a függetlenségért és szabadságért vívott harcban. de az események azt is megmutatták, hogy kuba népe nincs egyedül: mellette áll, szolidáris vele a szocialista tábor, az egész haladó emberiség, s a kubai ifjúsággal együtt érző fiatalok milliói, szerte a világon. amilyen felháborodással ítéli el a világ minden jóérezsű embere a kubai nép szabadságára törő imperialista támadásokat, éppen olyan örömmel fogadja a kubai köztársaság fej- lődéséről - iparának felendüléséről, a földreform végrehajtásával parasztságának javuló életéről - szóló híreket, számunkra is öröndetes, hogy a letűnt rendszer elmaradottsága helyett előrehala- dás, a nép életének felemelkedése jellemzi ma a kubai köztársaságot.

/folyt. köv./

18,45 20.30

- 53 -

/bb 66. a kubai.....1.folyt./vm

- kuba népe ragyogó hőstettekkel írta be nevét történelmének legdicőségesebb lapjaira. meggyőződésünk, hogy kuba továbbra is szabadságban fog élni és fejlődni, mert nincs ma már a világon olyan erő, amely megakadályozhatná további sikeres előrehaladását - mondta nagy taps közben nagy richárd. befejezésül kérte a delegáció tagjait, hazatérve, adják át kuba ifjuságának, a magyar fiatalok forró üdvözlését.

ezután joel iglesias a kubai ifju felkelők szövetségének elnöke szólt a budapesti fiatalokhoz.

megköszönte a meleg fogadtatást, s hazája ifjuságának testvéri üdvözlését tolmácsolta a nagygyűlés részvevőinek. köszönő szavakkal emlékezett meg a szolidaritásnak arról a nagyszerű megnyilvánulásáról, amelyet hazája és népe a legnehezebb időkben a szabadság ügyét mindig készségesen pártoló szocialista országok és más békeszerető népek részéről tapasztalt. ez az erkölcsi támogatás hatalmas erő volt eddig is és marad továbbra is a forradalom vívmányait elszántan védelmező kubai nép számára - mondotta.

- népünknek sokszor kellett megküzdenie a külső és belső ellenséggel. az imperialisták, az ellenforradalmárok minden egyes támadása méginkább fokozza a kubai nép egységét, harci készségét. minden hazáját szerető kubai ma két fronton áll helyt: teljes erejével résztvesz az ország építésében, s munka után a fegyverfogásban gyakorolja magát, hogy minden támadással szemben megvédelmezhesse országának határait.

ezután a kubai ifjusági mozgalom helyzetéről és feladatairól szólt. megemlítette, hogy az eddigi eredmények elérésében - a munkában, s az önvédelmi harcban egyaránt - jelentős szerepük volt a kubai fiataloknak. hazája ifjusága is hamar felismerte, hogy csak szervezett erő képes nagyobb eredmények elérésére. ezért a különböző ifjusági szervezetek, a kubai ifju felkelők szövetségének zászlaja alá tömörültek, s egyesített erejükkel még hathatósabb támaszai a nép ügyének. kimagasló munkát végeznek a termelésben, s lelkesen vesznek részt a nép kulturális felemelkedéséért indított akciókban.

/folyt.köv./

18,50 20.30

- 54 -

/bb 67. a kubai....2.folyt./vm

mintegy százezren vállalták a feladatot, hogy az ország minden részén segítenek leküzdeni az irástudatlanságot, betűvetésre és olvasásra tanítják a letűnt rendszer nibájából kulturális tekintetben elmaradt néprétegeket. munkájuk hathatós hozzájárulás lesz annak a jelszónak a megvalósításához, amelyet kuba ifjusága az egész néppel együtt vall és hirdet: győzni fogunk! - mondotta befejezésül a delegáció vezetője.

a nagygyűlés részvevői helyükről felállva, hosszan, lelkesen tapsoltak, éltették a kubai népet és vezetőjét fidel castrot, valamint a kubai és a magyar nép megbonthatatlan barátságát.

a nagygyűlés után ugyancsak a mom művelődési házában baráti találkozót rendeztek, ahol a kubai delegáció tagjai és a magyar fiatalok között szívélyes beszélgetés alakult ki. érdeklődtek egymás munkájáról, életkörülményeiről, majd a vendégek együtt énekeltek, szórakoztak, táncoltak a gyár fiataljaival. a találkozó m emlékéül a mom kisz-szervezete ajándékokkal kedveskedett a kubai vendégeknek./mti/

- . -

bb 70. kiállítás a csepeli munkásotthonban

sze vm sr

1961.május 23.

a csepeli munkásotthon és a műcsarnok rendezésében kedden kiállítás nyílt barna miklós, kasitzky ilona és váli zoltán festőművészek munkásmozgalmi képanyagából. a megnyitó beszédet mátyás jános, a huszonegyedik kerületi tanács népművelési osztályának vezetője tartotta./mti/

19.- 20.25

- 55 -

bb. 69. a francia magyar társaság főtítkárának látogatása a magyar sajtó házában

t fe/tm vm sr

1961. május 23.

szakasits árpád, a magyar újságíró szövetség elnöke kedden fogadta a hazánkban tartózkodó louise mamiac-wurmsert, a francia-magyar társaság főtítkárát, akivel hosszas, baráti eszmecsere-t folytatott.

x x x

Louise mamiac-wurmsert a magyar távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában a többi között elmondotta:

- az utóbbi években örvendetesen megélnékült a francia-magyar társaság tevékenysége. a francia lapok hasábjain is megjelennek a valósághoz még ugyan nem hű, de reálisabb cikkek magyarországról. örömmel tapasztaljuk, hogy egyes körökben is józanabb vélemény alakult ki magyarországról, a magyar-francia gazdasági kapcsolatok szükségességéről és annak előnyeiről. mindebben nem kis része van a francia-magyar társaság propagandatevékenységének. mi következetesen azon munkálkodunk, hogy a francia nép ismerje a magyar valóságot, az ország fejlődését és népének kulturális javait. az elmúlt két-három esztendőben több társas utazást szerveztünk magyarországra. ennek igen nagy volt a visszhangja és kedvezőek voltak a személyes élménybe-számolók. festőművészek és zenetudósok magyarországi látogatásaik után előadásokon ismertették a magyar képző-és zeneművészet helyzetét és az új alkotásokat. felkeltették az érdeklődést és így került sor arra, hogy számos magyar képzőművész kiállítást rendezhett alkotásaiból, művészek nyilvános hangversenyeken léphettek fel. fotókiállítások is számot adnak magyarországról. a társaság számos magyar filmet mutatott be ugynevezett filmtorné keretében. a liszt-bartók-év kapcsán már eddig is és a továbbiakban is több zenei rendezvényre kerül sor - fejezte be nyilatkozatát a francia-magyar társaság főtítkára./mti/

19,02 20.20

- 56 -

bb. 68. több mint 70 külföldi vendégművész a hangversenydobogón és az operaházban - sajtótájékoztató a jövő évad zenei eseményeiről

t fe/tm/gy/sr

1961. május 23.

a nemzetközi koncertiroda igazgatója csillag mikiós kedden tájékoztatta a sajtót és elmondotta, hogy az idei évadnál is gazdagabb és színesebb programot terveznek az 1961/62-es évadra. több mint 70 külföldi művész - karmesterek, zongora-és hegedűművészek, operaénekesek - vendégszerepelnek majd hazánkban. a szovjetunióból érkeznek majd hozzánk kirill kondrasin és konstantin ivanov karmester, majd arutjunjan örmény karmester vezetésével az örmény művészegyüttes 11 tagja, köztük kiváló énekesek, goar gaszparjan, szazandarjan és mások. a nyugati karmesterek közül olyan kiváló művészeket üdvözölhetünk hazánkban, mint ernest ansermet, john barbirolli, jean martinon, igor markevitsch, roberto benzi, dean dixon és gardelli, aki a nagyszerű macbethet vezényelte az idén az operában. a zongoraművészek közül lev oborin szovjet, babadzsanzjan örmény, lev vlaszenko szovjet, barbara hesse bukowska lengyel, annerose schmidt, a német demokratikus köztársaságból, peter wallfisch, valamint a magyar származású sándor györgy és földes andor adnak hangverseny hazánkban. az énekesek közül a kiváló román kónya lászló, a lengyel boghdan paproczy, az osztrák vilma lipp lépnek majd fel az operában és a hangversenydobogón. a művészek sorában több ismert hegedűművészt is üdvözölhetünk, így többek között valerij klimovot, stefan ruhát, és wanda wilkomirskát. ismét hallhatjuk majd a kiváló csehszlovák csellóművészt, milos sadlót.

az 1961/62-es zenei évadban számos magyar művész utazik külföldre, így többek között fischer annie kossuth-díjas zongoraművész, aki a német demokratikus köztársaságban, románában, a skandináv országokban és a tengerentúlon, az amerikai egyesült államokban vendégszerepel majd. ferencsik jánost kovács dénes hegedűművészt is vendégül látják külföldön. a tátrai vonósnégyes, a német demokratikus köztársaságban és a német szövetségi köztársaságban, valamint ausztriában vendégszerepel. bacher mihály angliában és japánban koncertezik. az énekesünk közül barta alfons, székely mihály, melis györgy, simándi józsef és mások lépnek fel külföldön

/mti/

20.45

19,15

- 57 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

bb 48.sz. hír/ kádár jános elvtárs.....6.folyt./ második sorában a szöveg helyesen:

.....pontosabban sokat keltett a jó öreg kotlós.

, x x x

ugyanezen hír 8.folytatás utolsó bekezdésének első sora helyesen:

kádár jános végezetül a központi bizottság és a kormány.....

/mti/

bb. 71. fogadás az indonéz köztársaság Legfelsőbb tanácsadó testülete küldöttségének tiszteletére

t di/hné/gy/sr

1961. május 23.

a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége kedden a népfront klubjában fogadást adott az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testülete küldöttségének tiszteletére, amely roeslan abdulgani alelnök vezetésével tartózkodik hazánkban. megjelent a fogadáson dr. ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, szakasits árpád, az elnöki tanács tagja, az országos béketanács elnöke, barcs sándor, mihályfi ernő, nánási lászló, az elnöki tanács tagjai, kisházi ödön munkaiügyi miniszter, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, harrer ferenc és z. nagy ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának alelnökei, bihari lászló, harmati sándor és szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, valamint nagy jános, a külügyminisztérium osztályvezetője. ott volt a hazafias népfront, az országos béketanács elnökségének számos más tagja. megjelentek az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testülete küldöttségének tagjai. résztvett a fogadáson számos budapesten tanuló indonéz diák.

a vendégeket dr. ortutay gyula üdvözlölte és egy Liszt-kodály-bartók-művekből összeállított hanglemezgyűjtemény nyújtott át az indonéz küldöttség vezetőjének.

roeslan abdulgani, az indonéz köztársaság legfelsőbb tanácsadó testületének alelnöke elismeréssel szólt a hazánkban látottakról és hozzátette:

- küldöttségünk úgy távozik holnap magyarországról, hogy megerősödött, s ha szabad ezt mondani, megfiatalodott, s hazatérte után újult erővel folytatja mindennapi életét, harcát a gyarmatosítás, az imperializmus ellen. biztosak vagyunk benne, hogy győzni fogunk igazságos harcunkban.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le.

/mti/

20.45

19,40

- 58 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

bb 48.sz. hír/ kádár jános elvtárs.....6.folyt./ második sorában a szöveg helyesen:

.....pontosabban sokat keltett a jó öreg kotlós.

x x x

ugyanezen hír 8.folytatás utolsó bekezdésének első sora helyesen:

kádár jános végezetül a központi bizottság és a kormány.....

/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

bb 48.sz. hír/ kádár jános elvtárs.....1.folyt./ első bekezdése helyesen így kezdődik:

- kommunisták vagyunk, kommunisták voltunk horthyék idején is. önök jól tudják ezt. s mi akkor is.....

/ a közbeeső részt kérjük törölni/

x x x

ugyanezen hír 5.folytatás utolsó bekezdése helyesen így kezdődik:

a tojásellátás is javult. ilyenek a kilátások. nem árt szemügyre venni, miből is keletkeznek.....

/ a közbeeső rész törölendő/

/mti/

bb. 72. a magyar kereskedelmi kamara meghívására

hné/gy/mi

1961. május 23.

a budapesti ipari vásár megtekintésére kedden budapestre érkezett fritz koch, a német demokratikus köztársaság külkereskedelmi kamarájának elnöke. a repülőtéren kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke fogadta.

/mti/

20,00 20.50

- 59 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

bb. 1. értékes új magyar gépek, berendezések a budapesti ipari vásáron

ö hbj/te/gy/vg

1961. május 24.

a magyar ipar valóban jelesre vizsgázott a budapesti ipari vásáron, új gépek, berendezések egész sorát vonultatta fel.

tranzisztoros vezérlésű szerszám-gép a csepel vas- és fémművek nagy sikert aratott kiállításán

meglepetésekkel, valósággal ipari sztárokkal jelentkezett a csepel vas- és fémművek az ipari vásáron. a műszakiak nagyra értékelik az rf 22-es sugárfurógépet, amelynek kettős alapja van, szétválasztott rögzítésű. amíg az egyik alapon a munkadarabon dolgoznak, a másikon előkészíthetik a következőt. a mup 320-as programvezérlésű marógép a korábbi konstrukció továbbfejlesztése. a korszerű berendezéssel a bordástengelyek megmunkálásának ideje egyharmadára csökken. a csepeli kiállítás és egyben a magyar gépgyártás szenzációja az mfm 320-as szerszám-gép, amelyet tranzisztoros vezérlésű másolóberendezéssel láttak el. ez az első tranzisztoros szerszám-gépünk, s mind a hazai, mind a külföldi szakemberek körében nagy érdeklődést keltett. a csepel vas- és fémművek másik érdekessége az elektromos motorházak megmunkálására szolgáló célgépsor makettje. ezt a 30 méter hosszú, 29 összekapcsolt gépből álló sort egyetlen ember szolgálja ki. egy perc alatt készítenek el rajta egy motorházat. ilyen gépsort készítenek most a szovjetunió számára, első példánya pedig a budapesti dinamó-villamosforró gépgyárban működik.

orvosi térképező gép a gamma kiállításán

kobaltágyuhoz hasonló fehér, berendezés áll a gamma kiállításának közepén, ez azonban éppen ellenkező célokat szolgál, mint a kobaltágyu, míg ugyanis az előző rádióaktív sugárakat bocsát a szervezetbe, az új berendezés a sugarak után kutat. ha a beteg szervezetében rádióaktív sugárzó anyagot juttatnak, a készülék megmutatja, hol tömörül az, van-e és hol helyezkedik el a káros daganat. az értékes orvosi műszer ilyen módon feltérképezi a testet. megvétele iránt a vásárra érkezett több külföldi üzletember érdeklődik.

/folyt. köv./

20,50 6.00

- 1 -